

FoU-RAPPORT

Trønderrockmuseet – Musikk og identitet i distriktene

Dag Skevik

Nord universitet
FoU-rapport nr. 80
Bodø 2022

Trønderrockmuseet – Musikk og identitet i distriktene

Dag Skevik

Nord universitet
FoU-rapport nr. 80
ISBN 978-82-7456-848-8
ISSN 2535-2733
Bodø 2022

[Creative Commons Navngivelse](#) (CC BY)

Dekangodkjenning

Tittel Trønderrockmuseet – Musikk og identitet i distriktene	Offentlig tilgjengelig Ja	Publikasjonsnr. 80
	ISBN 978-82-7456-848-8	ISSN 2535-2733
	Antall sider og bilag 50	
Emneord Trønderrock Identitet Distrikt Museum Lyttevaner Kvantitativ undersøkelse	Keywords Trønderrock Identity District Museum Listening habits Quantitative survey	
Forfatter(e) / prosjektmedarbeider(e) Dag Skevik	Prosjekt Trønderrockmuseet – Musikk og identitet i distriktene	
Oppdragsgiver(e) Museet Midt - IKS	Oppdragsgivers referanse Camilla Birkeland	
<p>Alle FoU-rapporter/ arbeidsnotat skal utstyres med en Creative Commons (CC)-lisens, som definerer betingelsene for gjenbruk. Lisensene krever at opphavspersonen navngis og at endringer indikeres.</p> <p>Kryss av for valgt lisens (obligatorisk):</p> <p>☒ <u>Navngivelse/ CC BY</u> Den mest åpne/standard open access-lisensen som tillater ubegrenset gjenbruk</p> <p>☐ <u>Navngivelse-Del på samme vilkår/ CC BY-SA</u> Nye arbeid må ha samme lisens som det opprinnelige arbeidet</p> <p>☐ <u>Navngivelse-Ingen bearbeidelse/ CC BY-ND</u> Ved bearbeiding av materialet, kan det nye materialet ikke deles</p>		
Prosjektansvarlig (navn/sign.) Dag Skevik <i>Dag Skevik</i>		
<ul style="list-style-type: none"> • Publikasjonen er vurdert etter gjeldende vitenskapelige standarder, nasjonale forskningsetiske retningslinjer, samt retningslinjer for forvaltning av forskningsdata ved Nord universitet. • Det foreligger ikke egeninteresser/ situasjoner som er egnet til å påvirke vurderingen av innholdet i denne publikasjonen, f. eks. økonomiske interesser i publikasjonens tema. 		
Intern kvalitetssikrer utpekt av dekan (navn/sign.) <i>Aspi Skrave</i>		
Dato 140322	Dekan (navn/sign.) <i>Agil Sævi</i>	

FORORD

Musikk er ifølge UNESCO definert som en del av den immaterielle kulturarven. Museene har dermed ansvar for forskning, formidling og forvaltning av blant annet musikk, også musikk vi i dagligtalen omtaler som «trønderrock». I 2021 startet Museet Midt og Nord universitet forskningsprosjektet *Trønderrockmuseet - Musikk og identitet i distriktene*, med støtte av Trøndelag fylkeskommune. Prosjektet tar sikte på å etablere mer kunnskap om befolkningen i Trøndelag sine lyttevaner, musikk-konsum, oppfatning og forståelse av «trønderrock».

Nord universitets bidrag i prosjektet var å lage, gjennomføre og rapportere en kvantitativ undersøkelse blant befolkningen i Trøndelag. Prosjektet er fullfinansiert av Museet Midt IKS gjennom tildelte midler fra Trøndelag fylkeskommune. Denne rapporten er det foreløpige sluttresultatet av dette samarbeidprosjektet.

Prosjektet tar ikke sikte på å hverken definere eller verifisere begrepet «trønderrock», men å stake ut en kurs for videre forskning og forhåpentligvis si noe om hvordan «trønderrock» oppfattes av publikum i dagens Trøndelag.

Namsos kommune var som eiere av Trønderrockmuseet en aktiv partner i arbeidet.

Takk til alle partnere for godt samarbeid!

INNHold

Innholdsfortegnelse	
Sammendrag	
1: Innledning	s.6
2: Bakgrunn for prosjektet	s.8
3: Metode	s.10
4: Resultat av undersøkelsen	s.16
5: Diskusjon	s.25
5.1: Demokratiske faktorer	s.25
5.2: Lyttevaner	s.28
5.3: Trønderrock	s.31
6: Konklusjon	s.40
7: Litteratur	s.44

- Vedlegg: Prosjektbeskrivelse sendt til Trøndelag fylkeskommune 2021.

SAMMENDRAG

Denne rapporten rapporterer resultatene fra en undersøkelse under prosjektet:

Trønderrockmuseet – Musikk og identitet i distriktene. Den hadde som formål å undersøke befolkningen i Trøndelag sine lyttevaner, og betydningen av den musikken vi ofte refererer til som «trønderrock», blant den samme befolkningen.

Svarene fordeler seg over flere ulike aldersgrupper, kjønn, bosted og utdanningsnivå og viser med det at befolkningen i Trøndelag har stor interesse for musikk, uavhengig av demografiske kjennetegn.

Kort oppsummert viser undersøkelsen at befolkningen hører mye musikk i flere ulike sammenhenger, og at musikken de lytter til er viktig for dem og sier noe om hvem de er.

Betydningen av trønderrock er naturligvis forskjellig, men mange hører ofte trønderrock. Ikke like mange lytter ofte til trønderrock etter eget bevisst valg, men et flertall hører trønderrock ukentlig. Trønderrocken synes ikke å virke påtrengende i det offentlige rom. Artister som gjenkjennes som «trønderrockere» ser ut til å være knyttet til byen Namsos, eller til et assosiativt slektskap til Prudence. Mange føler identitetsmessige tilknytninger til sjangeren.

Et flertall oppgir at trønderrock er «en sjanger», et mindretall mener det var «en tidsepoke» mens et enda mindre mindretall mener det er «en livsstil». Trønderrockens tilstedeværelse i sosiale lag er noe mindre enn kanskje først antatt, og iveren etter konserter i sjangeren er ikke påfallende stor. På den andre siden oppleves tekster som nærmere og mer relevant når de framføres på trøndersk dialekt, og mange opplever en følelse av kollektivt felleskap når de lytter til trønderrock.

Befolkningen oppgir at Trønderrockmuseet bør legge til rette for musikkutvikling i Trøndelag.

Undersøkelsen er den første i sitt slag som er knyttet til befolkningen i Trøndelag sine lyttevaner og betydningen av trønderrock. Den gir med det et enestående innblikk i musikkonsum, lyttevaner og betydningen av trønderrocken for folk i Trøndelag. Med det er den et unikt utgangspunkt for musikk sosiologiske studier i en hittil utforsket felt.

1: INNLEDNING

Prosjektet *Trønderrockmuseet – Musikk og identitet i distriktene* ble gjennomført 2021-2022 av Trønderrockmuseet, Museet Midt IKS og Nord universitet. Foranledningen for prosjektet var et ønske om økt forskningsaktivitet knyttet til trønderrock og mulighetene for en konsolidering av museene. Prosjektet er støttet av Trøndelag fylkeskommune gjennom DistrikForsk.

I dette prosjektet hadde Nord universitet ansvar for å lage og gjennomføre en kvantitativ undersøkelse med formål om å gi «økt kompetanse om befolkningens forhold til trønderrocken»¹ og å forfatte en rapport som oppsummerer undersøkelsen. Dette er denne avsluttende rapporten og den beskriver hvordan undersøkelsen er bygd opp, redegjør for metodiske valg som ligger til grunn, beskriver bakgrunnen for prosjektet og presenterer og drøfter svarene slik de foreligger i Nettskjema.

Rapporten består av syv kapitler. Kapittel to presenterer bakgrunnen for prosjektet, kapittel tre redegjør for metodiske valg, mens kapittel fire presenterer funnene i undersøkelsen. Kapittel fem diskuterer disse i lys av prosjektskissen og de innbyrdes sammenhengene mellom de ulike spørsmålene. Kapittel seks er en oppsummerende konklusjon og litteraturlista foreligger i kapittel syv.

Undersøkelsen er basert på et selvrekrutterende utvalg og er bygd opp av tre deler: «Demografiske faktorer», «Lyttevaner» og «Trønderrock». Den hadde flere målsettinger. For det første var det et mål i seg selv å undersøke hvilke grupper som valgte å bidra. Videre ønsket vi å vite noe om befolkningen i Trøndelag sine lyttevaner, om den samme befolkningen sine lyttevaner knyttet trønderrock og betydningen av trønderrocken. Det er ikke gjennomført lignende undersøkelser knyttet til trønderrock tidligere og trønderrock har til gode å bli gjort til gjenstand for akademiske studier. I og med at denne undersøkelsen er den første av sitt slag var det også et mål i seg selv å se om vi har klart å stille spørsmål som framstår som relevante for befolkning og publikum.

I gjennomgangen av bakgrunn for prosjektet går jeg gjennom prosjektskissen og løfter fram de deler som spesielt omfatter Nord universitet sitt ansvar i prosjektet. Her klargjør jeg også at beveggrunnen for prosjektet er delvis museumspolitisk, i tillegg til den åpenbare søken etter

¹ Prosjektbeskrivelsen sendt til Trøndelag Fylkeskommune 01.04.2021. Se vedlegg til denne rapporten.

ny kunnskap. Metodekapitlet forteller at undersøkelsen ble gjennomført som en strukturert undersøkelse, gjennomført ved hjelp av Nettskjema og hvordan svarene ble innhentet. Det er også utdypende kommentarer knyttet til hver enkelt del av undersøkelsen.

Gjennomgangen av funnene er en kopi av rådata hentet fra Nettskjema, altså en direkte gjengivelse av funnene slik de framstår i resultatene fra Nettskjema.

I diskusjonskapitlet drøftes disse funnene i lys av prosjektbeskrivelsen og undersøkelsens foreliggende mål. Her viser det seg først og fremst at den demografiske fordelingen av respondenter er godt fordelt mellom utdanningsnivå, kjønn, alder og bosted. En tidlig bekymring var om vi bare ville få svar fra en liten del av befolkningen, for eksempel «kvinner mellom 50 og 59 år», men dette har vi unngått. Det kan igjen tyde på at spørsmålene vi har stilt framstår som relevante for et bredt utvalg av befolkningen.

Diskusjonskapitlet følger den samme logikken som oppbygningen av spørreskjemaet og er delt i tre underkapitler, som drøfter funnene under de tre respektive delene av undersøkelsen. Det finnes svært lite faglitteratur om trønderrock, så drøftingene er i stor grad basert på målsettingene i prosjektbeskrivelsen og forholdene mellom de ulike svarene. Der det er mulig og hensiktsmessige er det imidlertid referert til relevant faglitteratur innen popmusikologien og øvrige kulturstudier. Drøftingen tar utgangspunkt i de opplysninger det er mulig å hente ut av Nettskjema.

Dette har vært et forprosjekt. Forprosjektets hovedfunksjon er å skaffe til veie grunnleggende kunnskaper og forhåpentligvis angi ulike retning for videre arbeid. Konklusjonen i kapittel seks oppsummerer de foregående diskusjonene og angir hvilke områder som peker seg tydeligst ut for videre forskning.

2: BAKGRUNN FOR PROSJEKTET

Museet Midt IKS er et interkommunalt driftsselskap for de konsoliderte museene i Namdalen, som består av avdelingene Norsk Sagbruksmuseum, Namdalsmuseet, Kunstmuseet NordTrøndelag, Kystmuseet i Nord Trøndelag og Distriktsseksjonen². I dag eies Trønderrockmuseet av Namsos kommune, og kommunen har som mål at det skal konsolideres med Museet Midt IKS.³

Et kriterium for konsolideringen er at det museumsfaglige nivået heves. Trønderrocken er en viktig del av Namdalens historie og Museet Midt ser det som naturlig at de skal formidle denne kulturarven. Med denne bakgrunnen kontaktet Museet Midt kompetansemegler i DistriktForsk⁴, Håvard Sørli, som satte museet i kontakt med Nord universitet i desember 2020. Etter innledende samarbeidsmøter ble en prosjektbeskrivelsen sendt til DistriktForsk 1.april 2021.

I tillegg til tanken om at økt forskningsaktivitet var viktig med tanke på konsolidering av museene sier prosjektbeskrivelsen følgende:

Prosjektet gir også et godt utgangspunkt for å formidle mer av Namdalens samtidshistorie. Nyere tids historie er underrepresentert i norske museer, og trønderrocken er derfor et viktig satsningsområde både for museet og nasjonalt. Museet har et stort fokus på å bevare og formidle kulturarv i distriktene, og ser at dette kan styrkes gjennom trønderrock-prosjektet. Distriktperspektivet innen musikk er også unikt i det norske museumslandskapet og er en nytenkende inngang til forvaltning og formidling av musikkhistorie nasjonalt. Denne samfunnsvitenskapelige tilnærmingen vil skille Trønderrockmuseet fra andre musikk-relaterte museer i Norge.

Videre sier prosjektbeskrivelsen at museet i tillegg til allerede gjennomførte dybdeintervjuer med 21 sentrale personer tilknyttet trønderrocken ønskes det mer kunnskap om *hva* trønderrock faktisk er for folk. I forlengelsen av dette ønsket ble det besluttet å legge ut en spørreundersøkelse som faktisk spør befolkningen i Trøndelag om hva trønderrock er for dem.

² [Museet Midt IKS | Kunst- og kulturhistorie i Namdalen](#)

³ "Trønderrockmuseet" er benevnelsen som i dag blir brukt om den fysiske formidlingen av Trønderrockens historie på Rock City i Namsos, samt arbeidstittel på dette utviklingsprosjektet.

⁴ Trøndelag fylkeskommunes regionale satsing for å mobilisere bedrifter og kommuner til økt bruk av FoU i sitt innovasjonsarbeid.

Det er denne undersøkelsen Nord universitet har hatt ansvar for og som denne rapporten omhandler. Videre sier prosjektbeskrivelsen:

I arbeidet med å utvikle museet ser vi trønderrocken i et større lys, hvor det er fortellingen om musikk og identitet i distriktet som er hovedfortellingen, og her kan et enda bredere publikum inkluderes. Som et steg på veien er det likevel viktig å vite mer om befolkningens syn på trønderrocken, og ikke bare støtte seg til tidligere etablerte sannheter uten forankring i forskning, for å kunne gi et godt tilbud til et mangfoldig publikum: Det vil være relevant å vite mer om for eksempel bredden i artister som forbindes med trønderrock, om det virkelig er slik at unge flest ikke vet hvem Prudence er, om det er mange i befolkningen som oppgir at de tar avstand til trønderrocken, eller om de fleste på et eller annet vis identifiserer seg med den, og i hvilke situasjoner i livet trønderrocken for dem har en rolle; hører de på trønderrock til både hverdag og fest, eller kanskje også større begivenheter som bryllup og begravelse? Til tross for at undersøkelsen ikke vil være stor nok til å kunne generalisere hele befolkningen sitt forhold til trønderrocken, vil den likevel kunne gi oss noen pekepinner på hvem som hører på trønderrock, er det kun personer med etnisk norsk bakgrunn? Flest menn? Flest godt voksne? Folk med alle nivå av utdanning? Disse tentative pekepinnene vil også være svært viktige med tanke på videre forskning. Det er altså ønskelig at undersøkelsen skal dekke et mangfold, både når det kommer til kjønnsidentitet, alder, legning, etnisitet og utdanningsnivå.

Og:

Det er ikke gjennomført en slik større kvantitativ undersøkelse for å kartlegge musikken og trønderrockens status i det aktuelle område, og det vil derfor gi ny kunnskap. Denne kunnskapen vil også være viktig for videre markedsføringsstrategier og publikumsarbeid. Den kvantitative undersøkelsen sett i sammenheng med de kvalitative undersøkelsene vil også bidra til et mer nyansert bilde av trønderrocken, enn det vi har i dag. Dette muliggjør en fornyet, mer relevant, mangfoldig og inkluderende formidling av den.

På bakgrunn av dette lagde forfatteren av denne rapporten i samarbeid med museene en spørreundersøkelse som ble offentliggjort på Museet Midt sine hjemmesider 11.10.21.

Den geografiske begrensningen til Trøndelag gir gode rammer for et forprosjekt, men det kan være aktuelt å gjennomføre en kvantitativ undersøkelse som dekker et større geografisk område i et eventuelt annet prosjekt. I tillegg legger et slikt forprosjekt et grunnlag for videre forskning i koblingen mellom musikk, identitet og tilhørighet både i og utenfor museets virke.

3: METODE

Undersøkelsen defineres som en «strukturert undersøkelse» som innebærer at alle respondentene ble stilt de samme spørsmålene, og den ble gjennomført i Nettskjema⁵

Nettskjema.no er Norges sikreste og mest brukte løsning for datainnsamling til forskning. (...) tjenesten er brukt av alt fra sykehus, til undervisningsinstitusjoner og private bedrifter.⁶

Nettskjema eies og driftes av UiO, men brukes av andre universiteter og forskningsinstitusjoner, bl.a. Nord universitet. Undersøkelsen har fulgt både generelle forskningsetiske retningslinjer og Nettskjemas egne vilkår for bruk⁷

Undersøkelsen ble steng 28.01.22 og hadde da ligget ute i 3 måneder, 2 uker og 3 dager. I løpet av denne tiden ble det samlet inn 696 svar. Undersøkelsen ble lagt ut på Museet Midt sine hjemmesider som eier av prosjektet, men ble delt på følgende andre nettsider og Facebook-sider:

Facebook	Du veit du e gammel og fra Levang når du.....	26.okt
Facebook	Du veit du er fra Elvalandet..	09.nov
Facebook	Du veit du er fra Namsos...	04.nov
Facebook	Du veit du er fra Overhalla...	09.nov

⁵ [strukturert intervju – Store norske leksikon \(snl.no\)](#)

⁶ [Nettskjema](#)

⁷ [Vilkår for bruk - Nettskjema](#)

Facebook	Du veit du er fra Statland...	09.nov
Facebook	Du vet du er fra Snåsa...	05.nov
Facebook	Du vet du er fra Steinkjer...	04.nov
Facebook	Forum Fosnes	04.nov
Nettside	Gluseum	11.okt
Facebook	Grong Bygdemuseum	05.nov
Nettside	Levanger kommune	12.okt
Facebook	Lund i Namsos	09.nov
Facebook	Meråker kommune	12.okt
Facebook	Museet Midt IKS	11.okt
Facebook	Namsos kommune	12.okt
Facebook	Nord-Trøndelag Historielag	22.okt
Facebook	Norsk Akevitts venner Trøndelag	26.okt
Facebook	Oppslagstavle for Namdalseid og Statland	09.nov
Facebook	Osen kommune	13.okt
Facebook	Otterøya	04.nov
Facebook	Røyrvik - ei levende fjellbygd	09.nov
Facebook	Trønderrockmuseet	12.okt
Facebook	Tunnsjøposten	04.nov
Facebook	Du veit du er fra Vemundvik..	09.nov
Facebook	Rockheim sin side	10.nov

Facebook	Rockefamilien i Trøndelag	17.nov
----------	---------------------------	--------

I tillegg til disse nettsidene er det sannsynlig at flere brukere på Facebook delte undersøkelsen privat og at den i en liten periode «levde sitt eget liv» på sosiale media. Vi fikk også omtale i både Trønder Avis og Radio Trøndelag, noe som gjorde store utslag på antall besvarelser.

Dette innebærer blant annet at vi hadde ett selvrekruttert utvalg av respondenter i motsetning til et sannsynlighetsutvalg, hvor vi ville ha rekruttert informanter fra ei eller flere spesifikke grupper.

I dette forprosjektet var det hensiktsmessig. Med et sannsynlighetsutvalg kunne vi f.eks. spurt spesifikt hva kvinnelige sykepleiere mellom 20 og 40 år med bosted i Flatanger tenkte om trønderrock, men det var ikke det vi ønsket. På dette stadiet var vi ute etter et brett, åpent og ikke minst anonymt utvalg av informanter for å få svar på 19 ulike spørsmål fordelt på 116 ulike variabler. Som beskrevet fra prosjektskissen ville vi blant annet vite «hva trønderrock faktisk er for folk»⁸ og da ville et sannsynlighetsutvalg virket for begrensende for den løse kategorien «folk». Vi ville nå ut til flest mulig, fortest mulig, anonymt og med lav terskel for å svare. Det var bakgrunnen for et selvrekrutterende utvalg og uformell interaktiv deling gjennom sosiale media.

Når det da viser seg at den største prosentandelen av informantene er mellom 50 og 59 år så kan det være tilfeldig, men det kan også fortelle det oss at interessen for trønderrock er størst i denne delen av befolkningen. Bare én person født utenfor Europa har svart. Det er ikke overraskende - men relevant - at trønderrock ikke har fanget denne befolkningsgruppens interesse. Med et sannsynlighetsutvalg kunne vi gått mer direkte på hver av disse befolkningsgruppene og fått svar på hva interessen / mangel på interesse skyldes, men i dette forprosjektet var det altså ikke oppdraget. En vesentlig del av informasjonsgrunnlaget vi har fått er nemlig opplysninger om hvilke grupper som har valgt å svare. Det finnes ingen tidligere kvantitative undersøkelser om trønderrock, så vi måtte trække opp umerkede stier. Med det som utgangspunkt var det vesentlig å finne ut hvem som svarte og ikke. Sagt med andre ord: Hvem som finner dette interessant og hvem som ønsker å bidra, var en del av undersøkelsen.

⁸ Se side 8.

Spørsmålet nå er jo hva et selvrekrutterende utvalg kan forteller oss, bortsett fra hvem som har svart. For det første sier det oss at mange har svart og at det finnes en interesse for feltet. Dette henger sammen med det foregående. For å svare på denne undersøkelsen ble du ikke oppringt, ikke tilsendt hverken elektronisk eller tradisjonell post eller oppsøkt på annen måte. Du måtte rekruttere deg selv gjennom å først bli klar over undersøkelsen, finne den, ha lyst til å svare og sette av tid til å gjøre det. Selv om et selvrekrutterende utvalg ikke er representativt for andre enn seg selv, gir nesten 700 svar en bekreftelse på at det finnes en interesse. Dette bekreftes også av interessen i regionale media for både trønderrock generelt og dette prosjektet spesielt.

For det andre så var det et grunnleggende utgangspunkt for dette forprosjektet at vi ikke hadde nok kunnskaper til å velge ut et sannsynlighetsutvalg. Vi ville ikke visst hvor vi skulle starte og hvorfor. Det vet vi imidlertid mer om nå. Nå vet vi f.eks. at 90% av 700 spurte mener at Åge Aleksandersen «spiller trønderrock». Da kan vi begynne å finne ut av hvem som mener det, hvem som ikke mener det, hvorfor, hva betyr det at gjør det og så videre. Gjennom å bruke et selvrekrutterende utvalg har vi rett og slett fått noe grunnleggende kunnskap som vi kan følge opp.

For det tredje så var et av utgangspunktene for undersøkelsen å kartlegge interessen for denne typen musikk sosiologiske undersøkelser, og den må sies å være positiv. Det kan vi først og fremst si ved at de aller fleste har svart på alt. Det finnes så godt som ingen diskongruens mellom antall svar og svarprosent. Det forteller oss at spørsmålene ble opplevde som relevante. Alle respondentene mente mye om mange ting. Om vi ikke med sikkerhet kan si at interessen for trønderrock er allestedsnærværende, så kan vi si at interessen for musikk sosiologiske undersøkelser om trønderrocken blant respondentene er stor, og at vi har truffet med spørsmålene. Dette er i seg selv et viktig insitament for videre arbeid.

For det fjerde så gjør demografiske kjennetegn et selvrekrutterende utvalg mer representativt enn det det ville vært uten disse kjennetegnene. Vi vet ganske mye om typiske befolkningsmål som alder, kjønn, bosted og utdanning. Vi må imidlertid ha i mente at disse 700 kan skille seg noe ut fra gjennomsnittet av befolkningen i den forstand at de kan være mer interesserte i musikk, trøndere eller trønderrock. Selv om disse 700 i utgangspunktet representerer seg selv, så gir demografiske faktorer likevel pekepinner og antydninger om lyttekonsum, formeninger om trønderrock og museets drift blant befolkningen.

Nå er det likevel slik at med et selvrekrutterende utvalg vil enkelte grupper ikke rekruttere seg selv, og for videre forskning kunne det vært interessant å sende akkurat den samme undersøkelsen til selektive sannsynlighetsutvalg.

Spørreundersøkelsen var delt i tre deler med Demografiske faktorer, Lyttevaner og Trønderrock som de tre hovedkategoriene. Med denne inndelingen håpet vi å kunne si noe helt grunnleggende om hvilke respondenter vi har fått, hvordan de lytter til musikk og å knytte lyttevaner generelt opp mot trønderrock spesielt.

Demografiske faktorer

Denne delen handler om representativitet i undersøkelsen, om hvem som er representert. Vi ønsker å vite noe om svarprosent fordelt på kjønn, alder og om hvordan trønderrocklyttere velger å identifisere sin kjønnsmessige tilhørighet. Lenger ned i undersøkelsen har vi spørsmål om trønderrock knyttet til tidsepoker og det er derfor interessant å vite omtrentlig alder på respondentene innenfor ulike tiår. Eier av prosjektet var også spesielt interessert i ungdommens svar og om trønderrock er interessant for yngre mennesker, eller ikke.

Spørsmålet om fødeland handler om hvorvidt dette feltet i det hele tatt fanger opp befolkning fra andre land. Spørsmålene om bosted reflekterer et ønske om å ha et spesielt fokus på befolkningen i Trøndelag, og å finne ut om det finnes noe som kan med rette kan kalles trønderrockens «kjerneområde». Utdanning handler om å finne ut om trønderrock står spesielt sterkt innen ulike utdanningsgrupper, mens seksuell orientering handler om representasjon og om det evt. går an si noe om ulike gruppers interesse for feltet.

Lyttevaner

Forprosjektet heter *Trønderrockmuseet – Musikk og identitet i distriktene*. Det er altså ikke bare trønderrock som er viktig, men befolkningen i Trøndelag sitt forhold til musikk. Derfor er det en egen del i undersøkelsen som handler om generelle lyttevaner, uten å handle om trønderrock spesielt. Her spør vi om hvor ofte folk hører musikk, hvor ofte de lytter til musikk, om de hører musikk når de er for seg selv, om det ofte høres musikk i sosiale lag, om folk ofte går på konsert og om de mener musikken de hører sier noe om hvem de er. Det er verdt å merke seg at disse spørsmålene er sammenlignbare med tilsvarende spørsmål under

delen om trønderrock. Med denne delen ønsker vi først og fremst å si noe om hvorvidt musikk er viktig om folk hører musikk.

Trønderrock

Her stilte vi de spørsmålene som handler om Trønderrockmuseets forskningsfelt. Vi spør om hvilke artister - ut fra en liste som sikkert kunne vært lenger - respondentene mener spiller trønderrock. Vi spør - ut fra noen alternativer - hva trønderrock kan sies å være, om det er forbundet med en spesiell tid og om trønderrock lyttes til ofte. Gjennom en rekke spørsmål forsøker vi å kunne si noe om hvorvidt trønderrock oppleves som viktig og om hvordan respondentene vurderer trønderrockmuseets rolle.

Oppsummering.

Kunnskapsgrunnlaget som resultatene i denne undersøkelsen gir er altså samlet inn gjennom en strukturert undersøkelse i Nettskjema, delt på internett og i sosiale media, omtalt i tradisjonelle media og basert på et selvrekruttert utvalg. Respondentene har brukt mellom 4 og 17 minutter på å svare, mens snittet ligger på 8-9 minutter.

En slik undersøkelse har sine fordeler og ulemper, men vi skal i det følgende konsentrere oss om det vi faktisk har fått svar på. Med nesten 700 svar har fått vi opplysninger som tilfredsstillende de ovenfornevnte målsettingene i prosjektbeskrivelsen. Vi vet noe om hvem som svarer, hvor de bor og vi har ikke minst skaffet et utgangspunkt for videre forskning og undersøkelser. Det siste er det avgjørende punktet i et forprosjekt.

Det opprinnelige Nettskjema presenterer en rapport når skjemaet stenges for innlevering av svar. Datasettet, altså resultatene av undersøkelsen ligger ikke i åpent dataarkiv, men presenteres her i form av Nettskjemas rapport.

4: RESULTATER FRA UNDERSØKELSEN

Demografiske kjennetegn

Spm. 1: Kjønn?

Alternativ	Antall	Prosent
Mann	387	55,6 %
Kvinne	306	44 %
Annet	1	0,1 %
Ønsker ikke å svare	2	0,3 %

Spm. 2 Alder?

Alternativ	Antall	Prosent
Under 20	9	1,3 %
20-29	41	5,9 %
30-39	71	10,2 %
40-49	160	23,1 %
50-59	207	29,8 %
60-69	146	21 %
70-79	55	7,9 %
Over 80	5	0,7 %

Spm. 3: Hvor er du født?

Alternativ	Antall	Prosent
I Norge	686	98,7 %
I et europeisk land	8	1,2 %
I et land utenfor Europa	1	0,1 %

Spm. 4: Hvor lange har du bodd i Trøndelag?

Alternativ	Antall	Prosent
Hele livet	411	59,1 %
Mer enn halvparten av livet	209	30,1 %
Mindre enn halvparten av livet	75	10,8 %

Spm. 5: Hvor i Trøndelag bor du?

Alternativ	Antall	Prosent
Namdal	347	49,9 %
Inntrøndelag	236	34 %
Gamle Sør-Trøndelag	79	11,4 %
Bor ikke i Trøndelag	33	4,7 %

Spm. 6: Utdanning?

Alternativ	Antall	Prosent
Grunnskole	38	5,5 %
Videregående/fagbrev	228	33 %
Høgskole/universitet inntil fire år	191	27,6 %
Høgskole/universitet, fire år eller mer	234	33,9 %

Spm. 7: Seksuell orientering?

Alternativ	Antall	Prosent
Heterofil	630	91,4 %
Homofil eller lesbisk	5	0,7 %
Bifil	13	1,9 %
Aseksuell	2	0,3 %
Ønsker ikke å svare	39	5,7 %

Lyttevaner

Spm. 8: Hvor ofte hører du musikk?

Alternativ	Antall	Prosent
Jeg hører musikk tilfeldig 5-7 dager i uka	545	78,6 %
Jeg hører musikk tilfeldig 2-4 dager i uka	112	16,2 %
Jeg hører musikk tilfeldig 1 dag i uka	14	2 %
Jeg hører sjelden eller aldri musikk tilfeldig	22	3,2 %

9. Hvor ofte setter du på musikk for å lytte?

Alternativ	Antall	Prosent
5-7 dager i uka	302	43,6 %
2-4 dager i uka	239	34,5 %
1 dag i uka	79	11,4 %
Sjelden eller aldri	72	10,4 %

10. Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander? (antall i parentes)

	Helt enig	Delvis enig	Verken enig eller uenig	Delvis uenig	Helt uenig	Vet ikke / umulig å svare
Jeg hører ofte musikk når jeg er alene	(414) 59,7 %	(186) 26,8 %	(52) 7,5 %	(27) 3,9 %	(9) 1,3 %	(6) 0,9 %
Jeg hører ofte musikk på fest eller i sosiale sammenhenger	(315) 45,4 %	(185) 26,7 %	(99) 14,3 %	(53) 7,6 %	(22) 3,2 %	(20) 2,9 %
Jeg går på konsert så ofte jeg kan (når det er lov)	(152) 21,9 %	(211) 30,4 %	(130) 18,7 %	(121) 17,4 %	(71) 10,2 %	(10) 1,4 %
Musikken jeg hører på sier noe viktig om hvem jeg er	(205) 29,5 %	(255) 36,7 %	(150) 21,6 %	(37) 5,3 %	(4,5) 4,5 %	(17) 2,4 %

Trønderrock

Spm. 11: Hvilke av disse artistene vil du si spiller trønderrock, eller er trønderrock-artister? (Kryss av for alle du synes passer)

Alternativ	Antall	Prosent
Terje Tysland	613	88,1 %
Askil Holm	134	19,3 %
D.D.E.	485	69,7 %
Hans Rotmo / Vømmøl Spellmannslag	303	43,5 %
Four Jets	59	8,5 %
Anders Jektvik	116	16,7 %
Stage Dolls	147	21,1 %
Ida Jenshus	31	4,5 %
Åge Aleksandersen	621	89,2 %
Difference	103	14,8 %
Stein Ingebrigtsen	88	12,6 %
Tre små kinesere	71	10,2 %
DumDum boys	138	19,8 %
Tora Dahle Aagård	64	9,2 %
The Kids	142	20,4 %
Sie Gubba	165	23,7 %
Prudence	494	71 %
Quintrophenia	32	4,6 %
Chand Torsvik	262	37,6 %
Gluntan	44	6,3 %
Too Far Gone	181	26 %
Vet ikke / ingen av de ovenfornevnte	5	0,7 %
Det finnes ikke noe som heter trønderrock	22	3,2 %

12. Hvilken av de følgende påstandene er du mest enig i?

Alternativ	Antall	Prosent
Trønderrock er musikk som synges på trøndersk	155	22,4 %
Trønderrock er musikk som spilles av artister fra Trøndelag	188	27,2 %
Trønderrock er rock som synges på trøndersk	249	36 %
Trønderrock er et ord som egentlig ikke betyr noe	100	14,5 %

13. Hvilken av de følgende påstandene er du mest enig i?

Alternativ	Antall	Prosent
Trønderrock var et godt begrep på 1970- og 80-tallet, men ikke i dag	265	38,1 %
Trønderrock er like aktuelt nå som før	387	55,7 %
Det har aldri vært særlig aktuelt å snakke om trønderrock	43	6,2 %

14. Hvilken av de følgende påstandene er du mest enig i?

Alternativ	Antall	Prosent
Når musikk jeg vil si er trønderrock dukker opp på radio slår jeg av.	98	14,2 %
Når musikk jeg vil si er trønderrock dukker opp på radio lar jeg det stå på.	393	57 %
Når musikk jeg vil si er trønderrock dukker opp på radio skrur jeg opp lyden.	198	28,7 %

15. Hva mener du trønderrock først og fremst er?

Alternativ	Antall	Prosent
En musikkjanger	429	62,5 %
En tidsepoke	189	27,6 %
En livsstil	68	9,9 %

16. Hvor ofte hører du musikk du vil kalle trønderrock tilfeldig (radio, TV osv.)

Alternativ	Antall	Prosent
5-7 dager i uka	67	9,7 %
2-4 dager i uka	235	33,9 %
1 dag i uka	172	24,8 %
Sjelden eller aldri	220	31,7 %

17. Hvor ofte setter du selv på musikk du vil kalle trønderrock for å lytte?

Alternativ	Antall	Prosent
5-7 dager i uka	32	4,6 %
2-4 dager i uka	120	17,3 %
1 dag i uka	142	20,5 %
Sjelden eller aldri	398	57,5 %

18. Gjennom radio, TV eller andre medier, sosiale lag og kulturelle arrangement kan jeg av og til føle meg tvunget til å høre trønderrock, selv om jeg egentlig ikke har lyst.

Alternativ	Antall	Prosent
Ja	150	21,6 %
Nei	454	65,5 %
Vet ikke	89	12,8 %

19. Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander? (antall i parentes)

	Helt enig	Delvis enig	Verken enig eller uenig	Delvis uenig	Helt uenig	Vet ikke / umulig å svare
Tekster oppleves som nærmere eller viktigere når de synges på trøndersk.	(165) 23,8 %	(214) 30,9 %	(176) 25,4 %	(42) 6,1 %	(83) 12 %	(12) 1,7 %
Det betyr mye for musikkopplevelsen min at teksten synges på trøndersk.	(114) 16,4 %	(168) 24,2 %	(194) 27,9 %	(52) 7,5 %	(154) 22,2 %	(13) 1,9 %
Sett bort fra dialektbruken i tekster så er selve musikken i trønderrocken ganske lik annen pop/rock.	(98) 14,1 %	(247) 35,6 %	(137) 19,7 %	(162) 23,3 %	(35) 5 %	(15) 2,2 %
Det å høre på trønderrock gir meg en opplevelse av å tilhøre et kollektiv, et fellesskap.	(112) 16,1 %	(199) 28,6 %	(162) 23,3 %	(44) 6,3 %	(155) 22,3 %	(23) 3,3 %
Trønderrock er viktig for min identitet.	(99) 14,2 %	(153) 22 %	(140) 20,1 %	(54) 7,8 %	(236) 33,9 %	(14) 2 %
Jeg hører ofte på trønderrock når jeg er alene.	(69) 10 %	(118) 17,1 %	(136) 19,7 %	(97) 14 %	(260) 37,6 %	(11) 1,6 %
Jeg hører helst trønderrock bare på fest eller i sosiale lag.	(46) 6,6 %	(189) 27,3 %	(182) 26,3 %	(97) 14 %	(137) 19,8 %	(41) 5,9 %
Jeg oppsøker trønderrock live så ofte jeg kan.	(27) 3,9 %	(102) 14,8 %	(150) 21,7 %	(102) 14,8 %	(290) 42 %	(20) 2,9 %
Jeg hørte mer trønderrock da jeg var yngre.	(130) 18,8 %	(239) 34,5 %	(126) 18,2 %	(71) 10,3 %	(115) 16,6 %	(11) 1,6 %
Trønderrock-museet bør konsentrere sitt	(71)	(121)	(189)	(114)	(124)	(71)

virke om fortidens musikk.	10,3 %	17,5 %	27,4 %	16,5 %	18 %	10,3 %
Trønderrock-museet bør legge til rette for musikkutvikling i Trøndelag.	(341) 49,3 %	(181) 26,2 %	(83) 12 %	(13) 1,9 %	(31) 4,5 %	(43) 6,2 %

5: DISKUSJON

5.1: Demografiske faktorer

Vi ser en overvekt av svar fra menn på omtrent 10 prosent. At det er en klar overvekt av menn er interessant fordi det i denne typen undersøkelser kan være vanskelig å inkludere menn. Damer har en tendens til svare på undersøkelser i større grad. Her det altså omvendt.

Som nevnt under metodekapitlet ligger hovedvekten av svarene i aldersgruppa 50-59 år. Hvis vi utvider alderssegmentet ser vi at aldergruppa 30-70 år står for 84,1 prosent av besvarelsene. Dette er ei gruppe vi kan anta er ferdig med utdanning og - stor sett – yrkesaktive.

Nesten 99 prosent er født i Norge. Dette er jo ikke uventet, men det viser tydelig at dersom man ønsker å vite noe om lytting til trønderrock blant innvandrere og minoritetsbefolkninger må vi målrette undersøkelsene i mye større grad.

10 prosent av informantene har bodd «mer enn halve livet» utenfor Trøndelag. Tatt i betraktning at undersøkelsen har blitt delt på nettsider knyttet til Trøndelag er dette et ganske stor tall. Det sier jo selvfølgelig at 90 prosent har bodde «hele eller mer enn halve livet» i Trøndelag, men dette indikerer at kulturell identitet ikke er uvesentlig for utflyttede og innflyttede trøndere.

Over 80 prosent bor i Namdalen eller Innherred. Med tanke på hvor undersøkelsen ble delt er dette heller ikke overraskende, men like fullt en pekepinn om at det er valid å bruke en betegnelse som *trønderrockens kjernedistrikt* om gamle Nord-Trøndelag. For å vite mer om dette kan en annen, mer målrettet undersøkelse være av verdi.

Det er interessant å se på utdanningsnivå blant respondentene. Ofte i slike undersøkelser vil det være overvekt av svar fra folk med utdanning utover videregående. Slik er det også her, men ikke utelukkende og med bittesmå marginer. Det er 33,9 prosent med fire års utdanning eller mer, men hele 33 prosent med videregående opplæring/fagbrev som siste gjennomførte utdanning. 27,6 prosent oppgir «inntil fire år» som siste gjennomførte utdanningsløp. Dette kan betyr at trønderrock er blind for utdanningsnivå og vekker like stor oppmerksomhet og interesse i alle utdanningsgrupper.

Ulike typer musikk blir ofte assosiert med ulike klasser og samfunnslag. En av det 20.århundrets mest innflytelsesrike musikk sosiologier, Theodor W. Adorno, vil i stor grad

avvise en undersøkelse av lyttevener når det handler om å forstå forholdet mellom musikk og samfunnsklasse.⁹ Bourdieu legger mindre vekt på de ulike klassenes materielle fundament og definerer derfor klasse som ulike «sosiale rom» som betinges av handlinger og «kroppsliggjorte hverdagspraksiser».¹⁰ Bourdieu brukes som teoretisk ankerfeste av Stian Vestby i en studie av gentrifisering av countrykultur i Norge. Han identifiserer at countrymusikken, gjennom f.eks. tildeling av knutepunktmidler og akademiske studier som hans egen, bidrar til å gentrifisere sjangeren. Gentrifisering tilsier at noe som har vært ansett som lavstatus skifter til å bli ansett som høystatus, eller fra «harry» til «hipp» for å bruke Vestbys dikotomi.¹¹ Musikalsk smak kan altså vandre mellom Bourdieus ulike sosiale rom og derigjennom konstruere ny mening. De svarene vi får i denne delen av undersøkelsen antyder at trønderrocken ikke er knyttet til spesifikke sosiale rom, eller klasser. Om vi kan snakke om gentrifisering er vanskelig å si, da vi ikke har tidligere studier om trønderrock-resepsjon og dermed vil ha vanskeligheter med å si noe om endring. Men klasseblindheten som kommer til uttrykk i undersøkelsen kan, og bør, bli gjenstand for videre drøfting og analyse i et musikk sosiologisk perspektiv.

Over 90 prosent er heterofile og nesten 6 prosent ønsker ikke å svare på seksuelle preferanser. Vi må anta at for de fleste av disse synes ikke seksuell legning å vedkomme deres forhold til musikk. Tallene for homofile/lesbiske, bi-file eller aseksuelle er så små at de må betraktes som ikke signifikante.

Med dette kan vi med en viss sikkerhet si at dette prosjektet i størst grad fanget oppmerksomheten til norske, middelaldrende, heterofile, yrkesaktive menn med kortere eller lengre utdanning som har levde hele livet i Trøndelag. Tallene for kvinnelige respondenter er absolutt høyt nok til å være signifikante, så hvis den gjennomsnittlige respondent ikke er en mann, er det mest sannsynlig en kvinne med de samme demografiske kjennetegn for øvrige.

Tallene er små (1,3 prosent) for de under 20 år og de over 80 år (0,7 prosent). Gruppene mellom 20 og 29 år og 70 til 79 år er små, henholdsvis 5,9 og 7,9 prosent, men ikke ubetydelig. Det er tenåringer og folk over 80 som i minst grad har svart.

⁹ Dag Østerberg og Rudolf Terland Bjørnrem, *Musikkfeltet. Innføring i musikk sosiologi* (Oslo: Cappelen Damm Akademiske, 2017), 176

¹⁰ Stian Vestby, *Folkelige og distingverte fellesskap* (Ph.d, HINN, 2017), 43

¹¹ Ibid. 3.

I og med at undersøkelsen i stor grad ble delt på Facebook sier dette kanskje først og fremst at disse gruppene ikke er særlig aktiv på dette sosiale mediet, men det gir også en pekepinn om at trønderrocken ikke oppleves som svært relevant i disse gruppene. For å få mer kunnskap om disse gruppene vil flere, og mer målrettede undersøkelser, være påkrevd. Dagens tenåringer er født rundt 2005 og de mest profilerte trønderrockerne begynner rett og slett å bli gamle i deres øyne. I en stadig mer digital og global verden kan det dessuten virke kunstig og uinteressant å koble kunstuttrykk og musikk opp mot noe så arkaisk som geografi og distrikt¹². I den andre enden av aldersskalaen ble dagens 80-åringer født rundt 1940. De var stort sett ferdig med den mest rebelske ungdomstiden før trønderrocken for alvor ble allemannseie.¹³ Kanskje irriterte de seg over både langt hår og «piggtrådmusikk» i en verden hvor Arne Bendiksen fremdeles sang i dress.

Det er imidlertid ikke uventet at tallene gir mer mat fra 30 år og oppover. Dagens 30-åringer er født rundt 1990. Hvis vi tillater oss litt fritenking kan vi se for oss at de har foreldre som hadde vært på fest – og kanskje møttes - under *Levva Livet*-turnen til Åge Aleksandersen i 1985. D.D.E. ble spilt hyppig på radio og TV i deres barneår på 90-tallet og *No e D.D.E. Jul igjen* ble en del av manges juletradisjoner. 70-åringene er på alder med Åge Aleksandersen og resten av Prudence, og det er ikke overraskende at de i noen større grad har funnet undersøkelsen interessant.

Det vi kan lese ut så langt er at middelaldrende, heterofile, norskfødte ciskjønnede kvinner og menn som har levde største delen av livet i Trøndelag og er bosatt i gamle Nord-Trøndelag i større grad enn andre grupper har en interesse for, og et forhold til trønderrock. Hvor stor interessen er, er vanskelig å si, men den er i hvert fall stor nok til at de har svart på alt og har avklarte synspunkter om spørsmålene som ble stilt. Vi har gode utgangspunkt for videre musikologiske studier med utgangspunkt i smak, klasse, identitet, bosted og alder i majoritetsbefolkningen basert på denne undersøkelsen. Dette var noen av undersøkelsens viktigste målsettinger og svarer direkte til formuleringene i prosjektbeskrivelsen.¹⁴

Det kreves flere, og andre typer undersøkelser, for å kunne si noe sikkert om tenåringers, seniorborgeres, innvandreres, transpersoners og seksuelle minoriteters forhold til trønderrock.

¹² Andy Bennet, Identity: "Music, community and self" i *The Routledge Reader on the sociology of music*. Ed. John Shepherd og Kyle Devine (New York, Routledge, 2015), 149

¹³ Hans Weisethaunet, «Om «trønderrock» og folkemusikk» i *Mangfold og vidsyn*, ed. Leif Jonsson (Trondheim: Tapir akademisk forl.,2011), 283

¹⁴ Se side 9

5.2: Lyttevener

Respondentene hører mye musikk. Hele 94,8 prosent hører musikk tilfeldig flere ganger i uka. Nesten 80 prosent mellom 5 og 7 ganger i uka.

På den andre siden av skalaen er det 2 prosent som hører musikk tilfeldig en gang i uka og 3,2 prosent «sjelden eller aldri». Disse tallet er ganske store, særlig i den siste gruppa hvor 3,2 prosent oppgir at de sjelden eller aldri hører musikk tilfeldig. Det betyr at 3,2 prosent av respondentene sjelden eller *aldri* ser TV, setter på radio, spiller pc-spill, går på et kjøpesenter, ser på YouTube eller på andre måter oppsøker steder og digitale flater hvor musikk spilles. Med tanke på hvor allestedsnærværende musikk er i media, og hvor allestedsnærværende media er i folks liv, er dette et stort tall. En annen tolkning vil være at noen kan ha misforstått spørsmålet og lagt noe annet i begrepene «hører musikk» og «tilfeldig» enn vi intenderte.

94,8 prosent er på den andre siden et høyt tall, og forteller oss at blant befolkningen i Trøndelag, som i resten av den vestlige verden, er musikk i stor grad til stede i hverdagen og i de tilfeldige gjøremålene vi fyller dager, timer og uker med.¹⁵ Trøndere hører, jevnt over, mye musikk.

Når vi spør om hvor ofte folk setter på musikk for å lytte til musikken, er tallene naturligvis noe annerledes. 43,6 prosent gjør det nesten hver dag, 34,5 prosent ca. annenhverdag, 11,4 prosent en gang i uka og 10,4 prosent «sjelden eller aldri». Hvis vi legger sammen de to øverste tallene ser vi at 78,1 (nesten 80 prosent), setter på musikk minst annenhver dag. Det viser at mange aktivt hører mye musikk og oppdragsgiver får svar på spørsmål om musikkonsum hos befolkningen i Trøndelag; det er relativt høyt. I tillegg til at godt over 90 prosent hører musikk inaktivt flere ganger i uka, er det nesten 80 prosent som aktivt går inn for å lytte til musikk flere ganger i uka.

På den andre siden så blir forfatteren av denne rapporten litt overrasket over at så mange som 10,4 prosent «sjelden eller aldri» setter på musikk på eget initiativ. Det for tidlig å si hvem disse er, men mer inngående analyse ville her vært fruktbart.

Videre har vi spurt om i *hvilke sammenhenger* det høres på musikk blant befolkningen. 86,5 prosenter av respondentene oppgir at de er «enige» eller «delvis enige» i at de ofte hører

¹⁵ Simon Frith, (1996). *Performing Rites* (Oxford: Oxford University Press, 1996), 4

musikk når de er alene. Det er altså sannsynlig at folk setter på musikk når de er alene hjemme, i bilen, muligens på jobb, går tur eller bare er for seg selv i ulike sammenhenger.

Disse tallene korresponderer også ganske godt med antallet som ofte setter på musikk for «å lytte». Det er grunn til å anta at disse gruppene som ofte setter på musikk og gruppene som ofte hører musikk når de er alene korrelerer. Bare 1,3 prosent er «helt uenig» i at de ofte setter på musikk når de er for seg selv, mens 3,9 prosent er «delvis uenig» i påstanden. Ikke bare hører trøndere mye musikk, men de gjør det også for seg selv.

I sosiale sammenhenger høres det noe mindre musikk blant respondentene. 72,1 prosent er enten «helt enig» eller «delvis enig» i at de ofte hører musikk på fest eller i sosiale sammenhenger. På den andre siden er det her 14,3 prosent som er «verken enig eller uenig». Hvis man slår det antallet sammen med de 2,9 prosentene som «ikke vet» ser vi at 17,2 prosent enten synes det *umulig å svare på* eller *ikke vet* om de ofte hører musikk når de er sammen med andre i ulike sammenhenger. Dette tallet framstår som høyt og det kan se ut som at spørsmålet oppleves som upresist. Det er tross alt forskjell på å møtes hjemme på formiddagskaffe, gå på cafe, rusle en tur med noen og det å være på en fest, så begrepet «sosiale sammenhenger» kan oppfattes forskjellig

På den andre siden er det altså 72,1 prosent som oppgir at de ofte hører musikk i sosiale lag. Det gir grunnlag for å si at musikk er en av hjørnesteinene i trøndernes sosiale liv. Disse tallene tyder likevel på at musikk oppleves som en kunstform som er vel så relevant på et individnivå som på et sosialt nivå. I *Musikk og identitet* utforsker Even Ruud ulike måter å studere musikk som identitetsskapende faktor.¹⁶ Som mange andre forskere på temaet er han opptatt av hvordan musikk former identitet i tid, rom og i relasjon til andre mennesker. I det han kaller «det personlige rom» snakker han ut fra musikers perspektiv og drøfter hvordan musikken man selv spiller blir en forlengelse av en selv.¹⁷ Våre funn tyder på at studier av også tilhørere og publikums «personlige rom» er verdt å forfølge. Hvordan musikk – og i dette tilfelle trønderrock – snakker til oss og danner mening på et individnivå, ser ut til å være vel så relevant som den kollektive musikkopplevelsen.

Vi gjør en annen interessant observasjon når vi spør om folk går på konsert så ofte som de kan, når det er lov. Norge stengte ned en mengde sosiale arenaer, skoler, arbeidsplasser og

¹⁶ Even Ruud: *Musikk og identitet*. (Oslo: Universitetsforlaget, 2017)

¹⁷ Ibid. 82

fritidsaktiviteter den 12.mars i 2020. Det skulle gå nesten to år før landet ble «åpnet», og enda er vi usikre på hva som skjer i framtiden. I den stengte perioden har vi fått et tydelig inntrykk fra media av at det å være hjemme, ikke treffe folk og kanskje særlig det å ikke gå på konserter har vært en slags marerittsituasjon for befolkningen. Særlig har kulturlivet selv hatt behov for å presentere dette narrative.

Våre tall er ikke bekreftende, men det er omtrent halvparten (52,3 prosent) som sier at joda, de går på konsert så ofte som de kan. Men det etterlater den andre halvparten som ikke går på konsert så ofte de kan. Disse fordeles over «helt eller delvis uenig», «ikke vet» og «verken enig eller uenig». Den siste gruppa er størst med 18,7 prosent. Nesten en femtedel er altså «verken enig eller uenig» i om de går på konsert så ofte som de kan. Dette kan skyldes flere faktorer, som f.eks. at formuleringen «så ofte som du kan» er vanskelig å forholde seg til, men det kan også tyde på at live-opptredener ikke er så langt framme i bevisstheten som vi kanskje tror.

Enda mer slående er det at over en fjerdedel (27,6 prosent) rett og slett er «uenig» i at de går ofte på konsert når det er lov. Om ikke annet kan dette tyde på at korona-nedstengningen ikke har opplevdes som så forferdelig som man kan få inntrykk av. Svært mange hadde ikke gått på konsert om det hadde vært lov heller. På den andre siden; over halvparten av respondentene ville gjort det. Hvis man legger til gruppa som er «hverken enig eller uenig» til denne siden får vi 71 prosent som nok kunne tenkt seg en konsertopplevelse.

Som tidligere nevnt er det grunn til å anta at de som har tatt seg tid til å svare er spesielt interessert i musikk. Det er være rimelig å anta at nettopp disse menneskene er mer glad i konsertopplevelser enn andre. At nærmere halvparten da ikke ville gått på konsert, eller ikke vet om de ville gjort det, er et interessant funn.

Da noe av hovedinteressen for studien dreier seg om identitet er neste spørsmål et slags nøkkelspørsmål: *Sier musikken du lytter noe viktig om hvem du er?* Et klart flertall, 66,2 prosent, sier at ja, det gjør den. Under 10 prosent er «helt eller delvis uenig». Ca. 20 prosent er verken «enig eller uenig». Når så mange svarer hverken/eller, kan det være en annen måte å si at de ikke helt vet, eller at spørsmålet faktisk oppleves som litt privat. Uansett er det en klar trend blant respondentene til å bekrefte at musikk er identitetsskapende. Bare 4,5 prosent mener at musikken de hører på ikke sier noe om hvem de er. Musikk sosiologisk forskning er

opptatt av hvordan musikk skaper sosial identitet.¹⁸ Respondentene våre bekrefter i dette avsnittet at musikken sier noe om hvem der, altså former identitet. I videre forskning på immateriell kulturarv kan flere innganger, som sjanger, subkultur, fellesskap på regionalt, nasjonalt og virtuelt nivå være mulig å følge opp.¹⁹

5.3: Trønderrock

En annen hovedinteresse for oppdragsgiver var spørsmålet om hvem som spiller trønderrock. Som vi så i kapitlet om bakgrunn for prosjektet så er det ønskelig med mer kunnskap om «bredden i artister som forbindes med trønderrock».²⁰ Derfor spurte vi om det. Vi satte opp en liste med 21 band og artister og spurte rett om slett om disse artistene spiller trønderrock. Denne lista vil selvfølgelig ikke være utfyllende, men vi mener den er representativ.

Med de forbehold som drøftes under metodekapitlet kan vi først se på hvilke artister som får en score på over 50 prosent. Hvem forbinder minst halvparten av respondentene med begrepet/sjangeren/fenomenet «trønderrock»? Det er bare fire artister: Terje Tysland, D.D.E., Åge Aleksandersen og Prudence. Hvis man har lyst til å definere hva trønderrock er, finner man altså svaret i disse fire. Dette er som tidligere nevnt den eneste undersøkelsen som er gjennomført på befolkningsnivå i Trøndelag om trønderrock, og disse fire artistene er de eneste man med rimelig konsensus - altså over 50 prosent - er enige om «spiller trønderrock». Hvis man øker konsensuskravet, og sier at det ikke holder at halvparten er enig, at vi må ha $\frac{3}{4}$ flertall ser vi at bare Åge Aleksandersen og Terje Tysland faller innenfor. Da faller altså både D.D.E og Prudence ut. Det siste er kanskje mest oppsiktsvekkende, da det var Prudence som først fikk betegnelsen tilbake på 1970-tallet.²¹

Hva som bør være konsensuskravet for å bli definert som «trønderrock» og hvordan oppdragsgiver ønsker å forholde seg til dette, skal ikke forfatteren av denne rapporten mene så

¹⁸ John Shepard og Kyle Devine, "Introduction" i *Routledge reader on the sociology of Music*, ed. John Shepard, Kyle Devine (New York: Routledge, 2015), 8

¹⁹ Ibid. 10

²⁰ Side 9

²¹ Bår Stenvik og Stian Wallum, «1969-1975 Trønderrocken blir født» *Ballade.no*, januar, 2003, [1969 - 1975: Trønderrocken blir født • ballade.no](http://1969-1975:Trønderrocken%20blir%20født%20ballade.no)

mye om. Funnet er imidlertid interessante. For det første er alle fire som halvparten enes om, fra Namsos.

De som ikke synger på trøndersk havner under 50 prosent og de litt «tyngre» rockebandene som Dum Dum Boys og Stage Dolls havner godt under 50 prosent. På den andre siden kan det se ut som at det musikalske uttrykket likevel må kunne assosieres med «rock», da en litt mer visepreget artist som Askil Holm, men som kommer fra Namsos og synger på trøndersk, får en konsensus på under 20 prosent. Tre Små Kinesere synger på trøndersk men kommer ikke fra Namsos, de kan oppleves som ikke særlig «rockete» i uttrykket og havner på ca. 10 prosent. Chand Torsvik kommer fra Namsos, men bare 37,6 prosent mener han «spiller trønderrock».

Band som spiller mer utpreget rock, som Stage Dolls, The Kids og Dum Dum Boys havner alle rundt 20 prosent. De kommer fra Sør-Trøndelag og synger heller ikke på trøndersk. Det er interessant at tallene ikke skiller på om det synges på bokmål eller engelsk.

Sie Gubba og Too far gone synger på trøndersk, spiller ikke veldig hard rock, synger om dagligliv og gjennomsnittstilværelser i distrikts Norge, men får en konsensus midt på 20 prosent. De kommer da heller ikke fra Namsos, ikke engang fra gamle Nord-Trøndelag.

Countrysanger Ida Jenshus fra Steinkjer får lav konsensus på 4,5 prosent, men kanskje litt overraskende kommer rockeartist Tora Dahle Aagård fra Namdalen også på under 10 prosent. I boka *Trønder-Rock* er store deler viet Hans Rotmo og Vømmøl Spellemannslag, men i denne undersøkelsen enes man ikke om at han representerer trønderrocken.²² Han spiller jo ikke rock og er heller ikke fra Namsos.

Med denne kunnskapen er det vanskelig å ikke konkludere med at «trønderrock» har med Namsos å gjøre. Det musikalske uttrykket må være av en viss rockekaliber, men kanskje ikke for «hardt». Det må være rom for mykere uttrykk. Samtidig må det synges på trøndersk. På tross av tidligere forbehold er det er for fristende å forsøke å definere trønderrock som *rock fra Namsos som synges på trøndersk*.

²² Gunnar Sand og Nils Toldnes, *Trønder-rock*. (Oslo: Pax Forlag A/S, 1982)

Tidligere forskning på trønderrock har antydnet at trønderrocken har sjangermessige fellesnevner med amerikansk folk rock.²³ De fire som har over 50 prosent konsensus bruker, eller har brukt, instrumenter som assosieres med enten norsk eller amerikansk folkemusikk som mandolin, banjo, munnsspill, trekkspill og fele. Aagård, Torsvik og Holm gjør ikke det, i hvert fall ikke i utstrakt grad. Dermed vil en kanskje like brukbar definisjon være; *rock - med instrumentale assosiasjoner til amerikansk eller norsk folkemusikk - fra Namsos, som synges på trøndersk.*

Hvis dette hadde vært presist skulle et band som «Quintrophenia» fått en større konsensus enn 4,6 prosent. Nå har ikke «Quintrophenia» oppnådd den samme suksessen som de fire andre, og er så vidt oss bekjent ikke særlig aktive. De har dessuten flere damer i besetningen. Med disse opplysningene vil en enda mer presis definisjon være *rock - med instrumentale assosiasjoner til amerikansk eller norsk folkemusikk - fra Namsos, med en viss suksess og/eller framføres av menn som synger på trøndersk.*

Dersom vi forholder oss til 3/4 flertall blir det: *rock - med instrumentale assosiasjoner til amerikansk eller norsk folkemusikk - fra Namsos, med en viss suksess og/eller framføres av menn som synger på trøndersk og var medlemmer i Prudence.*

Hvis vi ser enda nærmere på tallene havner D.D.E liker under 70 prosent og Prudence like over. Dette er tross alt ikke en lovendring i Stortinget og krever ikke 3/4 flertall. Vi kan like godt forsøke å definere trønderrock med over og under 70 prosent konsensus. Da blir definisjonen av trønderrock: *Prudence, eller andre artister som var med i Prudence.*

Av de fire som fikk over 50 prosent konsensus er det D.D.E som stikker seg ut, da de er de eneste som ikke har noe med Prudence å gjøre, og den av de fire med minst konsensus. De fikk altså fjerde «beste score», men er bare 1,3 prosent unna Prudence. Femte «beste score» er Hans Rotmo som med 43,5 prosent havner langt under D.D.E. Det gir grunnlag for å si at D.D.E tross alt får såpass høy score at det gir lite mening å skrive de ut av forsøksvise definisjoner. Kanskje den beste definisjon blir: *Prudence, eller andre artister som var med i Prudence + D.D.E.*

²³ Hans Weisethaunet, «Om «trønderrock» og folkemusikk» i *Mangfold og vidsyn*, ed. Leif Jonsson (Trondheim: Tapir akademisk forl.,2011).

Det som uansett er ganske tydelig er at det ikke er noen flere enn disse fire som bør omfattes av begrepet. Det gjør begrepet ganske smalt, og ekskluderer svært mange artister og mye musikk. Hvis oppdragsgiver ønsker å bruke denne undersøkelsen som et grunnlag for videre drift av Trønderrockmuseet og å lage et bredere, mer inkluderende museum i det som - så vidt denne forfatteren vet - er det eneste musikk-museet nord for Trondheim, burde et navneskifte være noe å diskutere. Det virker tynt å drifte et museum utelukkende på Prudence og dets medlemmers solokarriærer og D.D.E. På tross av disses ubetingede suksess. Ubeskjedent tillater jeg meg å foreslå en navneendring til f.eks. «Musikk-museet i nordre Trøndelag» og samtidig utvide drift, utstillinger, forskning og formidling til et mye bredere nedslagsfelt både sjangermessig og geografisk. Begrepet «trønderrock» synes å omfatte for få artister til å legitimere et museum.

Videre svarer respondentene uklart på hva trønderrock er. De fleste svarer at det er «rock sunget på trøndersk», mens ganske store grupper mener det er «musikk som synges på trøndersk» eller «musikk framført av artister fra Trøndelag». Det er interessant at hele 14,5 prosent (av et utvalg vi må anta er relativt interessert i saksforholdet) sier at trønderrock er et ord som «egentlig ikke betyr noe». På den andre siden svarer et flertall at begrepet er like aktuelt i dag som på 1970 -og 80 tallet, mens bare 6,2 prosent mener det «aldri har vært aktuelt å snakke om trønderrock».

Hvis man likevel ser på flertallet på spørsmål 12 og 13 kan vi antyde at trønderrock er *rock* som synges på trøndersk, og at begrepet fremdeles gir mening.

Spørsmål 14 er i så måte et spørsmål som ikke spør etter refleksjon, følelser og tenkning rundt trønderrock, men et spørsmål som relaterer seg til aktiv handling. 14,2 og 28,7 prosent handler aktivt ved å henholdsvis «skru av radioen» eller «skru opp lyden» hvis og når trønderrock blir avspilt. Et stort flertall synes med det å ha et godt eller greit forhold til selve musikken, da det er det til sammen 85,7 prosent som lar det stå på og/eller skrur opp lyden. 14,2 prosent - et ikke helt ubetydelig tall - slår av radioen. Det er altså et betydelig flertall som ikke «oppgir at de tar avstand til trønderrocken».²⁴

På det andre spørsmålet om hva trønderrock er svarer 62,5 prosent at det er en musikk-sjanger. Med det må vi kunne si at trønderrock oppfattes som en sjanger, men hele 27,6 prosent – nesten en tredjedel – svarer at det først og fremst er en tidsepoke. Igjen er det uklare svar da

²⁴ Se side 9

denne andelen er betydelig mindre enn de 38,1 prosentene som svarte at trønderrock var et godt begrep på 1970-80 tallet. Det er altså en god del, litt over 10 prosent, som mener at trønderrock først og fremst var et godt begrep på 70-80 tallet, men som likevel ikke vil definere begrepet som en «tidsepoke». Vi må anta de tenker at det er en sjanger, men en sjanger som ikke finnes lenger.

Svært interessant er det at nesten 10 prosent svarer at trønderrock er en livstil. Disse ville det vært interessant å komme i kontakt med for senere musikk sosiologiske undersøkelser. Alt i alt må vi likevel kunne slå fast at for de fleste er det snakk om en musikk sjanger.

Som vi så under avsnittet om «Lyttevaner» hører respondentene mye musikk. Når vi spør om de hører mye trønderrock får vi andre svar. Vi husker at 94,8 prosent hører musikk tilfeldig flere ganger i uka. På spørsmål om hvor ofte det høres trønderrock tilfeldig er det 43,6 prosent som gjør det flere ganger i uka. Det kan se ut som en dramatisk endring, men er egentlig ikke det.

Vi må anta at for mange er det radioen som er «tilfeldighetskanalen». Tatt i betraktning at radiokanaler av ulike grunner spiller mye forskjellig musikk, er det faktisk et oppsiktsvekkende høyt antall som oppgir at mye av denne «tilfeldige» musikken er trønderrock. Hvis vi legger på den andelen som hører trønderrock tilfeldig 1 gang i uka (24,8 prosent) ser vi at det er 68,4 prosent som *ukentlig hører trønderrock tilfeldig*. Dette gir selvfølgelig rom for en god andel (31,7 prosent) som sjelden eller aldri hører trønderrock tilfeldig, men dette antyder at for de aller fleste er trønderrocken en relativ konstant del av dagliglivets soundtrack. Trøndere hører som sagt mye musikk, og for mange opptar trønderrocken en ikke ubetydelig andel av det tilfeldige musikkonsumet.

Men opptar den en like stor andel av det bevisste, selvvalgte musikkonsumet? Nei, det gjør den ikke. Omtrent en femtedel av respondenten (21,9 prosent) setter på *trønderrock* av egen fri vilje flere ganger i uka. Det er et betydelig mindre antall enn de nesten 80 prosentene som vi husker setter på *musikk* flere ganger i uka. Vi kan legge til de 20,5 prosentene som setter på trønderrock «1 dag i uka», og da ser vi at tross alt 42,4 prosent oppgir at de setter på trønderrock ukentlig for å lytte. Om dette tallet skal tolkes som høyt eller lavt er det ikke opp til denne rapporten å definere, men jeg tar meg likevel friheten til å si at det er flere enn jeg trodde. Musikkonsumet er skyhøyt, og med tanke på alle de mulige alternativene for lytting

som finnes og de nærmest uendelige valgmulighetene musikklyttere har i dag, lover det svært godt for trønderrocken hvis 42,4 prosent bevisst velger å lytte til trønderrock hver uke.

På den andre siden er det da 57,5 prosent, et klart flertall, som «sjelden eller aldri» gjør det. Det er et klart mindretall (4,6 prosent) som er hardcore fans og velger seg trønderrock hele 5 - 7 dager i uka.

Et ganske klart bilde er uansett at trøndere både hører og lytter ofte til musikk og at trønderrocken opptar en ikke ubetydelig andel av dette musikkonsumet.

Ganske mange, 21,6 prosent, kan av og til føle seg tvunget til å høre trønderrock gjennom media, i sosiale lag eller kulturelle arrangement. Sannsynligvis ville vi fått en stor andel lignende svar på dette spørsmålet med en hvilken som helst sjanger. Så det er ikke spesielt oppsiktsvekkende at også trønderrocken kan oppta en plass i det offentlige rom som kan oppleves påtrengende for noen. Et stort flertall oppgir likevel at de ikke opplever noe slikt, mens litt over en tiendedel «ikke vet». Det er en høyere andel «vet ikke» enn på de andre spørsmålene. Det kan tyde på spørsmålet ikke er stilt helt presist, eller rett og slett er vanskelig å svare på. 65,5 prosent føler seg ikke tvunget til å høre trønderrock i noen sammenhenger.

Spørsmål 19 er et matrisespørsmål hvor respondentene ble spurt om gradere enighet/uenighet på en rekke påstander. Her kan vi mistenke at en del respondenter har svart litt fort, for andelen som er «verken enig eller uenige» i de ulike påstandene er større her enn ellers i undersøkelsen. Men vi ser at godt over 50 prosent faktisk synes at tekster oppleves som nærmere eller viktigere når de synger på trøndersk. Bare 12 prosent er helt uenig i denne påstanden. Dette er en ikke helt uviktig indikator hvis man er interessert i musikk som identitetsskapende faktor.

Videre ser vi at omtrent 40 prosent er «helt eller delvis enig» i at det betyr mye for den totale *musikkopplevelsen* om tekstene synges på trøndersk eller ikke, mens ca. 30 prosent er «helt eller delvis uenig» i denne påstanden. Dette indikerer at språkdimensjonen er vesentlig for opplevelsen av trønderrock. Simon Frith går langt i å antyde at rock ikke er «passende» for et annet språk enn engelsk.²⁵ Dette er problematisert fra flere vinkler, men åpner også for

²⁵ Simon Frith, *Performing Rites* (Oxford: Oxford University Press, 1996), 175

undersøkelser om hva det er med trøndersk som gjør det anvendbart, eller ikke, for rocken og dialektens identitetskonstruerende betydning.

Når vi spør om det er slik at hvis man ser bort fra språkdimensjonen, så er trønderrock ganske lik annen pop og rock, er det igjen omtrent halvparten som er enig. Med dette kan det være fristende å antyde at for folk flest er trønderrock som annen musikk, bortsett fra at den framføres på dialekt, og at akkurat dette poenget oppleves som vesentlig.

På den andre siden er det 23,3 prosent som er «delvis uenig» i at trønderrock er som annen pop/rock bortsett fra dialekten, mens bare 5 prosent er «helt uenig». Denne andelen hører tydeligvis noe spesifikt trøndersk i selve musikken, men undersøkelsen avdekker ikke hva.

For ca. 45 prosent av respondentene gir lytting til trønderrock en opplevelse av å tilhøre et slags fellesskap, mens litt under 30 prosent ikke får denne opplevelsen. En andel på ca. 20 prosent er «verken enig eller uenig». Flere studier er gjort på tema som musikk, identitet, tilhørighet og lokalitet.²⁶ Hva som konstituere denne opplevelsen av fellesskap er derfor for tidlig å si, men funnet er interessant og verdt å følge opp.

På neste matrisespørsmål spør vi rett og slett om trønderrock er viktig for «min identitet». Her synker andelen for «helt eller delvis enig» - i forhold til forrige spørsmål om opplevelsen av fellesskap - fra ca. 45 til ca. 35 prosent. Dette kan antyde at selv om man kan oppleve en følelse av fellesskap er ikke det i seg selv en identitetsindikator. Her er også andelen «helt eller delvis uenig» større; ca. 42 prosent. Det er altså betydelig flere som sier at trønderrock gir en opplevelse av fellesskap, enn de som sier at trønderrock er viktig for deres identitet.

Med de forbehold som er nevnt tidligere skal vi ikke se oss blind på tall og bli fristet til å si at for den trønderske befolkningen er trønderrocken ikke viktig for identitet. Vi må heller erkjenne at her finnes det ingen fasit. Folk opplever rett og slett sitt forhold til trønderrock og seg selv forskjell, og en femtedel er verken enig eller uenig om spørsmålet om identitet. Identitet er dessuten en krevende kategori, og det var ingen selvfølge at vi skulle stille dette spørsmålet så direkte. Like viktig som å studere identitet knyttet til lokalitet og nasjonalitet er kanskje identitet knyttet til «estetiske fellesskap» som man i større grad kan gå inn og ut av.²⁷

²⁶ Andy Bennet, Identity: "Music, community and self" i *The Routledge Reader on the sociology of music*. Ed. John Shepherd og Kyle Devine (New York, Routledge, 2015), 143

²⁷ Ibid. 147

Når det gjelder praktisk, bevisst handling som å sette på trønderrock når man er for seg selv, ser vi at et mindretall på 27,1 gjør det. Over 50 prosent er «helt eller delvis uenig» i at de gjør det, med en stor overvekt på helt uenig. Dette indikerer at et flertall av befolkningen ikke jevnlig setter på trønderrock i eget selskap. Igjen ser vi – ikke overraskende – at folk er forskjellig, og dette harmonerer med bildet vi fikk av spørsmål 17.

Vi prøvde å undersøke hvorvidt trønderrock for mange forbindes med fest og moro, men får uavklare svar. 33,6 prosent er «helt eller delvis enig» i at de helst hører trønderrock bare på fest, mens 33,8 prosent er «helt eller delvis uenig». 26,3 er «verken enig eller uenig», mens 5,9 prosent ikke vet. Den trønderske befolkningen ser altså ut til å være delt omtrent på midten i spørsmålet om trønderrock først og fremst er «festmusikk» eller ikke. Om ikke annet forteller dette at for mange oppfyller trønderrocken flere funksjoner. Dette er et spor som kan følges opp i flere retninger og musikkens funksjon og virkning har vært av interesse i flere fagfelt helt siden antikken.²⁸

Bare 3,9 prosent er «helt enig» i at de oppsøker trønderrock live så ofte som de kan. Med andelen på 14,8 prosent som er «delvis enig» ser vi at 18,7 er ganske interessert i å oppsøke live-opplevelsen. Hele 42 prosent er «helt uenig» i at de oppsøker live trønderrock så ofte som de kan, mens 14,8 prosent er «delvis uenig». Det gir en samlet andel på 56,8 prosent som ikke oppsøker live trønderrock. Dette er en tydelig overvekt av respondenter som ikke oppsøker live-opplevelser av trønderrock så ofte som de kan. Det må ansees som overraskende, tatt i betraktning at et selvrekrutterende utvalg må antas å være mer interessert i live trønderrock enn de som ikke har deltatt. Det må tas et forbehold om at uttrykket «så ofte som jeg kan» er et annet spørsmål enn f.eks. «liker du å gå på konsert?», men her igjen var vi interessert i praktiske handlinger, valg og prioriteringer. Det er et tydelig inntrykk at befolkningen ikke prioriterer livekonserter med trønderrock.

Godt over halvparten hørte mer trønderrock da de var yngre. Dette er ikke overraskende, bakgrunnskjennetegnene tatt i betraktning. Under 30 prosent er «helt eller delvis uenig» i denne påstanden og hører øyensynlig like mye trønderrock nå som før.

De to siste spørsmålene i matrisen handler om denne undersøkelsens oppdragsgiver; Trønderrockmuseet. Bør Trønderrockmuseet konsentrere sitt virke om fortidens musikk, og bør trønderrockmuseet legge til rette for musikkutvikling i Trøndelag? På det siste spørsmålet

²⁸ Arnfinn Bø-Rygg, «Antikken» i *Klassisk estetisk teori* (Oslo: Universitetsforlaget, 2012) 17

er svaret fra befolkningen rett og slett et rungende «ja». 49,3 prosent er «helt enig» i at museet bør spille en aktiv rolle i musikkutviklingen i Trøndelag, mens 26,2 prosent er «delvis enig». En samlet andel på over 75 prosent vil støtte en slik rolle for museet.

Litt overraskende er det da at svarene på det første spørsmålet er mer delte. Det er som vi ser en overvekt av respondenter som ikke ønsker at museet først og fremst skal konsentrere seg om fortidens musikk, men de fleste vet ikke hva de tenker om dette.

6: KONKLUSJON

Så hva kan vi konkludere med? Hva sitter vi igjen med, og hva er hovedinntrykket om befolkningen i Trøndelag sitt forhold til trønderrock?

Det er et hovedinntrykk at interessen er stor. Det var ikke vanskelig å få et selvrekrutterende utvalg til å svare. I tillegg til å få et signifikant utvalg på nærmere 700 stykker i løpet av noen få måneder, var også interessen stor i regionale media. Dette i seg selv sier noe om at trønderrock oppleves som en relevant del av den immaterielle kulturarven i Trøndelag, og oppdragsgiver har i så måte fått svar på noen grunnleggende spørsmål: Det finnes en interesse for trønderrock, den er en del av kulturarven og må forvaltes, befolkningen lar seg villig involvere og det oppleves som et relevant felt for forskning, utvikling og formidling. Det ser ut til at befolkningen i Trøndelag rett og slett bryr seg om Trønderrock. Dette gjenspeiles også i et av spørsmålene som viser at et flertall synes trønderrock er like aktuelt i dag om tidligere.

Det ser ut til at interessen er størst blant middelaldrende, og noe større hos menn enn hos kvinner. Dette er midlertid litt vanskelig å konkludere med, men her ligger det interessante innganger til videre arbeid.

Svarprosenten er definitivt størst blant folk som har levde hele livet i Trøndelag, men også betydelig blant folk som har bodd her i kortere deler av livet. Et lignende inntrykket får vi av bosettingsmønstret til respondentene; interessen er størst i Namdal men ikke ubetydelig i andre deler av Trøndelag. Det vi ikke vet med bakgrunn i denne undersøkelsen er om de som har bodd her mer eller mindre enn «halvparten av livet» har flyttet til, eller fra Trøndelag. Er det innflyttere som har tatt del i kulturlivet dit de har kommet, eller er det utflyttere som har med seg interessen fra barne- og ungdomsårene i Trøndelag?

Befolkningen i Trøndelag hører ofte på musikk både tilfeldig og bevisst, når de er alene og når de er sammen med andre, men de går ikke i like stor grad på konserter. De mener at musikken de lytter til sier noe om hvem de er. De hører også ganske mye trønderrock, særlig tilfeldig, men et flertall setter sjelden på trønderrock på eget initiativ og de er ikke spesielt interessert i å prioritere live-opplevelser.

For et stort flertall er det Åge Aleksandersen og Terje Tysland som spiller trønderrock. For et litt mindre flertall også Prudence og D.D.E. Dette er interessant fordi det sier noe om stedets betydning for vurdering av hvem som spiller trønderrock, og muligens også noe om opphav og

arv. Her er det flere spennende perspektiver for videre arbeid, særlig fordi dialektbruk ser ut til være viktigere enn stedet hvis vi spør hva trønderrock er.

Videre er det konsensus om at trønderrock er en musikk sjanger, mens det er spesielt interessant at nesten en tiendedel mener det først og fremst er en livsstil. Dette hadde det også vært spennende å se nærmere på. Det er også en klar forventning blant befolkningen at museet skal spille en rolle i musikklivet i sitt distrikt.

Det vi med sikkerhet kan lese ut av undersøkelsen er at musikkonsumet er stort og at musikk er viktig for folk. For mange er også trønderrock viktig. Dermed blir den kanskje viktigste lærdommen av denne undersøkelsen at vi har truffet med spørsmålene. Når denne rapporten ferdigstilles er det over et år siden arbeidet med selve undersøkelsen startet, og vi brukte en del tid på å sile ut de riktige spørsmålene og detaljere utformingen av skjemaet. Nå kan vi si at det var vel anvendt tid. Alle de som har svart, har svart på alt og delvis ment sterkt om det de ble spurt om. Det forteller oss at de problemstillingene vi har begynt å nøste i er verdt å følge opp.

På et mer generelt nivå er det likevel slik at undersøkelser som den vi har gjennomført ikke nødvendigvis serverer konkluderende fasitsvar. Det er selvfølgelig store variasjoner i lyttemønster og musikkonsum, store variasjoner på hva man tenker at trønderrock er, store variasjoner i musikkopplevelser og store variasjoner i hvilken rolle musikkopplevelsene har for betydningen av selvforståelse og identitet. Derfor er det slik at svarene vi har hentet inn først og fremst må leses som pekepinner, hint, antydninger og forforståelse til senere arbeid. Vi har lært noe om musikk sosiologisk forskning og at trønderrock er et felt man kan gå inn i fra flere ulike innfallsvinkler og problemstillinger. Diskusjonsdelen i denne rapporten antyder flere forskjellige spor man kan følge i videre arbeid, men det er noen områder som peker seg særlig ut:

- Vi husker at undersøkelsen ikke avdekker bestemte preferanser for trønderrock knyttet til utdanningsnivå, klasse eller sosiale rom. Dette kan undersøkes nærmere og drøftes opp imot andre musikk sjangre, flere befolkningsgrupper, mer spesifikk informasjon om utdanningsnivå, sosiokulturelle drøftinger om sosiale rom og disse identifikasjonsmarkører. Er det slik at trønderrock forbindes med «lavkultur» eller «harrykultur», eller er trønderrocken rett og slett en markør for «den gode smak»? Om dette kan undersøkes ut fra de samme problemstillingene som det nevnte

doktorgradsarbeidet om gentrifisering av country, er for tidlig å si. Men ut fra antatte forestillinger er det grunn til å anta at det finnes overlappende perspektiver. En analyse av trønderrockresepsjon i presse og media er også en mulighet for å drøfte samfunnets verdivurdering av sjangeren.

- Kjønn er et allestedsnærværende tema i popmusikologien. Vi ser at vi får en liten overvekt av menn som respondenter i undersøkelsen. Betyr dette at trønderrock har en liten slagside mot det maskuline? Åpner trønderrocken for ulike kjønnsperspektiver? Kan man analysere trønderrock med utgangspunkt i kjønn og gjøre kjønnete lesninger av sjangeren? Kan museet formidle trønderrocken med vekt på kjønn? Her finnes det mulige blindsoner som det kunne vært fruktbart å se nærmere på.
- Vi husker også at responsen fra tenåringer, seniorer, minoritetsbefolkning og LHBT+-grupper var svært liten. Tilsvarende undersøkelser rette direkte mot disse gruppene er nødvendig hvis man vil ha mer kunnskap om disse spesifikke gruppenes forhold til trønderrock.
- Undersøkelsen viser at for mange oppleves tekster som «nærmere eller viktigere» når de framføres på dialekt, samtidig som det er litt divergerende opplysninger om hvorvidt dette betyr noe for «musikkopplevelsen». Det ville vært spennende å gå dette nærmere etter i sømmene. Hvorfor er det ubetydelig for *musikkopplevelsen* at tekster oppleves som «nært»? Hvordan fungerer trøndersk som «rockedialekt»? Kan man sammenligne trøndersk med andre dialekter, evt. språk, som ofte brukes i rock? Generelt ser det ut til å være gjenstående arbeid om språkdimensjonen i trønderrocken.
- Undersøkelsen er ikke konkluderende på befolkningens synspunkt om hvorvidt trønderrocken er «ganske lik» annen pop/rock. Komparative analyser i popmusikkfeltet kan si mer om dette.
- Mange svarer at lytting til trønderrock for mange gir en opplevelse av fellesskap, mens ikke like mange vil si at trønderrocken er viktig for deres identitet. Hva betyr fellesskap i denne sammenhengen? Hvordan skaper musikk fellesskap? Er trønderrockfans en slags sub-kultur i rockekulturen, eller snakker vi om en scene der

folk utspiller sin «trønderskhet»? Og hvorfor er ikke dette i like stor grad knyttet til identitetsbegrepet?

- Nederst i undersøkelsen satte vi inn en mulighet for å legge igjen kontaktinformasjon hvis man ville. Skjemaet er selvsagt fremdeles anonymt da det ikke er noen måte å spore hvem som har svart hva. Vi spurte rett og slett om hvem som var villige til å bli kontaktet for eventuell videre forskning på feltet. Her fikk vi svar fra 79 mennesker som har sagt seg villig til å bidra til mer kunnskapsutvikling. Kanskje vil det største utbyttet av denne forstudien være at vi har gitt oss muligheter til å komme i kontakt med fremtidige informanter for videre forskning.

Alt i alt er vi nå der at vi kan konkludere med at interessen er stor og at befolkningen i Trøndelag er lett å rekruttere til forskning på feltet.. Musikkonsumet er stort, musikkopplevelser er viktige og trønderrock oppleves for mange som viktig. I tråd med forprosjektets intensjon har vi nå et springbrett for videre arbeid.

7: LITTERATUR

- Bennet, Andy. «Identity: Music, community and self» i *The Routledge Reader on the sociology of music*. Shepherd, John og Devine, Kyle (red.) New York, Routledge, 2015.
- Bø-Rygg, Arnfinn, «Antikken» i *Klassisk estetisk teori*. Oslo: Universitetsforlaget, 2012.
- Frith, Simon. *Performing Rites*. Oxford: Oxford University Press, 1996.
- Ruud, Even: *Musikk og identitet*. Oslo: Universitetsforlaget, 2017.
- Sand, Gunnar og Toldnes, Nils. *Trønder-rock*. Oslo: Pax Forlag A/S, 1982
- Shepard, John og Devine, Kyle. «Introduction» i *Routledge reader on the sociology of Music*. Shepherd, John og Devine, Kyle (red.) New York, Routledge, 2015.
- Stenvik, Bår og Wallum, Stian «1969-1975 Trønderrocken blir født» *Ballade.no*, januar, 2003. [1969 - 1975: Trønderrocken blir født • ballade.no](http://ballade.no)
- Vestby, Stian. *Folkelige og distingverte fellesskap*. Ph.d. - avhandling Høgskolen i Innlandet, 2017.
- Weisethaunet, Hans. “Om «trønderrock» og folkemusikk” i *Mangfold og vidsyn*. Leif Jonsson (red.) Trondheim: Tapir akademisk forlag, 2011
- Østerberg, Dag og Bjørnrem Terland, Rudolf. *Musikkfeltet. Innføring i musikk sosiologi* Oslo: Cappelen Damm Akademiske, 2017.

VEDLEGG:

DEL 1 - PROSJEKTBEKRIVELSE DISTRIKTFORSK TRØNDELAG (maks 5 sider)

Prosjekttittel:	
<i>Trønderrockmuseet – Musikk og identitet i distriktene</i>	
Søker – prosjektansvarlig:	
Virksomhetens navn: Museet Midt IKS Org.nummer: 991500502 Adresse: Strandgata 7, 7900 Rørvik	Administrativt ansvarlig: Camilla Birkeland (direktør) E-postadresse: camilla.birkeland@museetmidt.no Telefonnummer: 48 88 00 26
Prosjektleder i virksomheten:	
Navn: Gudrun Flatebø Virksomhet: Museet Midt Adresse: Strandgata 7, 7900 Rørvik	E-postadresse: gudrun.flatebo@namsos.kommune.no Telefonnummer: 99 44 93 29
Forsker:	
Navn: Dag Skevik Forskningsinstitusjon: Nord universitet	E-postadresse: dag.skevik@nord.no Telefonnummer: 74 02 29 30
Kompetansemegler som har hjulpet virksomheten med utformingen av prosjektet:	
Navn: Håvard Sørli	Institusjon: Tindved

Hovedmål og delmål

Hovedmål:

Økt kompetanse om befolkningens²⁹ forhold til trønderrocken

Effekt mål:

- Skape et relevant og bærekraftig museum basert på forskning

Resultatmål:

- Rapport med analyse av kvantitativ undersøkelse
- Formidling av resultat fra rapport i utstilling med planlagt åpning våren 2022
- Artikkel som drøfter resultater fra både kvantitativ undersøkelse og dybdeintervju

Prosjektbeskrivelse

Introduksjon

Med dette prosjektet ønsker vi å gjennomføre en kvantitativ undersøkelse som skal gi mer kunnskap om hvilket forhold befolkningen i Museet Midts nærrområde har til trønderrock³⁰. Vi ser for oss en enkel undersøkelse med 10 – 15 spørsmål, som sendes ut til et bredt utvalg av befolkningen, både for å få flest mulig svar, og for å sikre et mangfold blant dem som svarer. Museet har et pågående arbeidet med dybdeintervjuer. Dybdeintervjuene og den kvantitative undersøkelsen skal samkjøres slik at de til sammen gir mer informasjon, som vil være sentralt for museets videre utvikling av publikumstilbud, forskning og forvaltning i museet, og museets samfunnsrolle.

Problemstilling

Vi har utformet følgende problemstilling:

Hvilke ulike betydninger har trønderrocken for befolkningen i museets nærrområde?

Med trønderrockens betydning for befolkning mener vi blant annet:

- Om det er tilbakeskuende/minnebasert eller levende
- I hvilke situasjoner musikken lyttes til/ hvordan en bruker musikken
- Hvilke artister som assosieres med trønderrocken

Bakgrunn

²⁹ Med «befolkningen» menes heretter befolkningen i museets nærrområde, altså tidligere Nord-Trøndelag.

³⁰ I 1972 hørte journalisten Bertil Lien bandet Prudence fra Namsos på konsert for første gang, og ble imponert over kombinasjonen av rock med instrumenter som trekkspill, tverrfløyte og mandolin. I et forsøk på å beskrive musikkstilen, som for ham var ulikt noe annet han hadde hørt før, døpte han sjangeren *trønderrock*. Siden har begrepet utviklet seg videre, og det er i dag mange ulike meninger om hvilke band og artister som kan kalles trønderrock. Noen mener for eksempel at trønderrock både fødtes og døde med Prudence, andre mener at band som DDE er en direkte videreføring, til tross for uenigheter om disse bandene faktisk kan sammenlignes sjangermessig.

I dag eies Trønderrockmuseet³¹ av Namsos kommune, og kommunen har som mål at det skal konsolideres med Museet Midt IKS. Et kriterium for konsolideringen er at det museumsfaglige nivået heves. Museet Midt IKS er et interkommunalt driftsselskap for de konsoliderte museene i Namdalen, som består av avdelingene Norsk Sagbruksmuseum, Namdalsmuseet, Kunstmuseet NordTrøndelag, Kystmuseet i Nord Trøndelag og Distriktsseksjonen (vedlegg 1). Trønderrocken er en viktig del av Namdalens historie, og Museet Midt ser det som naturlig at vi skal formidle denne kulturarven. Prosjektet gir også et godt utgangspunkt for å formidle mer av Namdalens samtidshistorie. Nyere tids historie er underrepresentert i norske museer, og trønderrocken er derfor et viktig satsningsområde både for museet og nasjonalt.

Museet har et stort fokus på å bevare og formidle kulturarv i distriktene, og ser at dette kan styrkes gjennom trønderrock-prosjektet. Distriktperspektivet innen musikk er også unikt i det norske museumslandskapet og er en nytenkende inngang til forvaltning og formidling av musikkhistorie nasjonalt. Denne samfunnsvitenskapelige tilnærmingen vil skille Trønderrockmuseet fra andre musikk-relaterte museer i Norge.

Namsos kommune har investert i Trønderrockmuseet over mange år, og samarbeidet med Museet Midt er vurdert som den mest relevante og bærekraftige modellen for å sikre og tilgjengeliggjøre denne delen av norsk kulturarv for et bredt publikum. Vedlegg 2 synliggjør prosjektets forankring i kommunen, ved kommunalsjef for kultur og inkludering Ann Evy Duun.

Teoretisk rammeverk

Det som er skrevet om trønderrocken eller sentrale artister i trønderrocken har hovedsakelig et musikkvitenskapelig eller musikkhistorisk perspektiv. Vi ønsker å jobbe ut fra et mer samfunnsvitenskapelig perspektiv, for eksempel knyttet til sosialantropologi og kultursosiologi, og se til teoretiske perspektiver koblet til disse feltene, som kulturell kapital og habitus.

Videre har vi sett til forskningsprosjektet *Musical Gentrification and Sociocultural Diversities*³² og en doktorgradsavhandling knyttet til dette. Både prosjektet generelt, men også avhandlingen spesielt virker relevant for oss på flere områder. Denne avhandlingen *Gentrifisering av countrykultur i Norge – En festivalstudie* (Vestby, 2017) utforsker countrysjangeren opp mot dikotomier som; harry og hip, maskulinitet og femininitet, by og land, hverdag og fest, sentrum og periferi, individ og kollektiv, kunst og det kommersielle, høy- og lavkultur. Dette er dikotomier som også er relevant for trønderrocken. Et annet forskningsprosjekt som også kan være relevant, er prosjektet MECO: *Music Ecosystems Inner Scandinavia*³³. Dette er et samarbeid mellom Universitetet i Karlstad og Høgskolen i Innlandet, hvor de har gjennomført dybdeintervjuer med musikkforbrukere for å se nærmere på hvordan de konsumerer musikk.

Metodisk rammeverk

I 2020 og 2021 har museet hittil gjennomført dybdeintervjuer med 21 sentrale personer tilknyttet trønderrocken. Her har foreløpig den eldste generasjonen blitt prioritert, men fremover vil nedslagsfeltet bli mye bredere, da yngre generasjoner også skal prioriteres, og hvor det ikke lenger er trønderrockens historie som er hovedtema, men musikkliv mer generelt i regionen, både for artister og lyttere. De allerede gjennomførte intervjuene har bidratt til å forme prosjektet, og har således også gitt inspirasjon til den kvantitative undersøkelsen: Gjennom intervjuene har vi fått innsikt i at det finnes mange ulike fortellinger og formeninger om hva trønderrock er, og dette, altså *hva* trønderrock faktisk er for folk, ønsker vi enda mer kunnskap om. Med kompetanse og

³¹ "Trønderrockmuseet" er benevnelsen som i dag blir brukt om den fysiske formidlingen av Trønderrockens historie på Rock City i Namsos, samt arbeidstittel på dette utviklingsprosjektet.

³² <https://eng.inn.no/project-sites/musical-gentrification/about-the-project>

³³ <https://forskningommusik.se/om-var-forskning/>

kapasitet fra Nord universitet, som Museet Midt selv ikke har, vil det bli mulig å gjennomføre dette forskningsprosjektet. I og med at det er planlagt at forsker skal samarbeide med museets forvaltning legges det til rette for kompetanseoverføring, som vil styrke museet videre i eget forskningsarbeid.

Trønderrocken kan på mange måter sies å ha blitt en lukket fortelling, hvor det ofte er de samme historiene som gjentas, til det samme publikummet, til tross for at den vokste frem med Prudence som på mange måter ønsket å være åpne og eksperimenterende. I arbeidet med å utvikle museet ser vi trønderrocken i et større lys, hvor det er fortellingen om musikk og identitet i distriktet som er hovedfortellingen, og her kan et enda bredere publikum inkluderes. Som et steg på veien er det likevel viktig å vite mer om befolkningens syn på trønderrocken, og ikke bare støtte seg til tidligere etablerte sannheter uten forankring i forskning, for å kunne gi et godt tilbud til et mangfoldig publikum: Det vil være relevant å vite mer om for eksempel bredden i artister som forbindes med trønderrock, om det virkelig er slik at unge flest ikke vet hvem Prudence er, om det er mange i befolkningen som oppgir at de tar avstand til trønderrocken, eller om de fleste på et eller annet vis identifiserer seg med den, og i hvilke situasjoner i livet trønderrocken for dem har en rolle; hører de på trønderrock til både hverdag og fest, eller kanskje også større begivenheter som bryllup og begravelse? Til tross for at undersøkelsen ikke vil være stor nok til å kunne generalisere hele befolkningen sitt forhold til trønderrocken, vil den likevel kunne gi oss noen pekepinner på hvem som hører på trønderrock, er det kun personer med etnisk norsk bakgrunn? Flest menn? Flest godt voksne? Folk med alle nivå av utdanning? Disse tentative pekepinnene vil også være svært viktige med tanke på videre forskning. Det er altså ønskelig at undersøkelsen skal dekke et mangfold, både når det kommer til kjønnsidentitet, alder, legning, etnisitet og utdanningsnivå.

Det som er unikt i denne sammenhengen er at forskning får en så sentral rolle i utviklingen av et museum, spesielt utviklingen av museets samfunnsrolle og hvilken rolle museet kan ha i den enkelte persons liv. Det er ikke gjennomført en slik større kvantitativ undersøkelse for å kartlegge musikken og trønderrockens status i det aktuelle område, og det vil derfor gi ny kunnskap. Denne kunnskapen vil også være viktig for videre markedsføringsstrategier og publikumsarbeid. Den kvantitative undersøkelsen sett i sammenheng med de kvalitative undersøkelsene vil også bidra til et mer nyansert bilde av trønderrocken, enn det vi har i dag. Dette muliggjør en fornyet, mer relevant, mangfoldig og inkluderende formidling av den.

Trønderrockmuseet har ikke bare et lokalt nedslagsfelt, men også et nasjonalt og internasjonalt. Den geografiske begrensningen til Nord-Trøndelag gir gode rammer for et forprosjekt, men det er et mål å gjennomføre en kvantitativ undersøkelse som dekker et langt større nasjonalt geografisk område i et eventuelt hovedprosjekt. I tillegg vil forprosjektet legge et grunnlag for videre forskning i koblingen mellom musikk, identitet og tilhørighet som det ikke er rom for å undersøke tilstrekkelig innenfor forprosjektets rammer.

Virkning og effekter

Uansett hvilket forhold man har til trønderrocken er det vanskelig å komme utenom at den står sterkt i formidlingen av identiteten til Namsos by. Fenomenet er aktivt brukt for å markedsføre byen, med elementer som Rema Rock City, og det lokale turfjellet Klompen som har fått «Rockestien». Det er likevel et bredt spekter av forståelser av trønderrocken i området, både når det kommer til sjanger, markedsføring og identitet. Det er nettopp alle disse ulike forståelsene og meningene vi ønsker enda mer dokumentert kunnskap om, og vi mener dette er vital informasjon å ha med oss videre når vi skal videreutvikle museet.

I museumssektoren er det et krav at museene skal ta en aktiv samfunnsrolle, men hvordan dette skal gjøres er mer utydelig, og det gjøres på veldig ulike måter og i ulik grad i de ulike museene. Trønderrockens historie gir et godt utgangspunkt for å jobbe med mange ulike temaer: alt fra grendehusenes historie til samfunnsutvikling, fra motehistorie til musikk som inkluderingsarbeid. Museet Midt mener at ved å formidle narrativ koblet til musikk, identitet og tilhørighet vil Trønderrockmuseet oppleves relevant for en bred målgruppe, både nasjonalt og internasjonalt. Målet er videre at museet skal bidra til følelse av tilhørighet, bolyst i distriktene, og være en inkluderende og levende møteplass. Det strebes altså etter at museet skal ha positiv innvirkning både på det personlige og det samfunnsmessige plan. En slik styrking av museet samfunnsrolle og fokus på nye målgrupper legger til rette for en mer bærekraftig drift av Trønderrockmuseet.

Publikumsutvikling er et viktig satsningsområde for museer, og det pågående arbeidet med å være en relevant samfunnsinstitusjon blir stadig viktigere i vårt hurtigendrende samfunn. Dette forskningsprosjektet vil danne grunnlag for utviklingen av kommunikasjon og markedsføring ved museet. Resultatet fra undersøkelsen vil også brukes i den første temporærutstillingen ved Trønderrockmuseet, med planlagt åpning vår 2022, og danne grunnlag for andre fremtidige utstillinger ved museet.

Gjennomføring – plan for prosjektet

Milepæler:

Juni 2021: ferdige utkast til samkjørt kvantitativ og kvalitative undersøkelser

September 2021: utsendelse kvalitativ undersøkelse

Januar – mars 2022: analyse kvantitativ undersøkelse

Mars – april 2022: sammenstilling analyser kvantitativ og kvalitativ undersøkelse

1. mai 2022: ferdig rapport

Prosjektorganisering

Museet Midt:

Prosjektkoordinator: Gudrun Flatebø

Forvaltning/forskning: Vilde Molven

Nord universitet:
Forsker: Dag Skevik

Gudrun Flatebø har ansvar for koordinering og administrering av forprosjektet. Dag Skevik har ansvaret for utforming, gjennomføring og analyse av kvantitativ undersøkelse. Vilde Molven gjennomfører kvalitative dybdeintervju. Vilde Molven og Dag Skevik skal i samarbeid utforme og samkjøre de to parallelle undersøkelsene.

Dag Skeviks ressursbruk tilsvarer søknadsbeløpet 280 000,-. Museet Midts ressursbruk tilsvarer 120 000,-. Vilde Molvens arbeid med dybdeintervju inngår også i forvaltningsarbeidet ved museet, og gjennomføres uavhengig av samarbeidet med Nord universitet, samtidig som dette arbeidet og samkjøringen av det vil være relevant i dette prosjektet. Det er derfor vanskelig å beregne nøyaktig ressursbruk, men det vil ikke være mindre enn tilsvarende 120 000,-.

Dersom forprosjektet viser at det er et godt grunnlag for videre forskning som beskrevet under prosjektbeskrivelse, vil museet sette i gang arbeidet med å utvikle et hovedprosjekt med fokus på musikk og identitet i distriktene. Det vil også kartlegges muligheter for å inkludere andre aktuelle museer i Norge for å utvide nedslagsfelt og den nasjonale relevansen. Størrelsen på et eventuelt hovedprosjekt vil avgjøre om forskningsoppdraget skal legges ut for anbud.

Relevans

Trønderrockmuseet er allerede under utvikling, og forprosjektet vil gi Museet Midt mulighet til å legge mer forskning og kunnskap til grunn for denne utviklingen. Et samarbeid med Nord universitet/Dag Skevik vil bidra til kompetanseoverføring og erfaringer som Museet Midt ikke har i dag. Museene i Norge har lang tradisjon for forskning, men støtten fra DistriktForsk vil bidra til å heve forskningskompetansen i museet i og med at Nord universitet vil bringe med seg andre perspektiver og metoder som er utviklende for både Trønderrockmuseet og andre avdelinger i Museet Midt.

Bedriftens FoU-erfaring

Har bedriften hatt rollen som prosjektansvarlig i et hovedprosjekt med finansiell støtte fra Forskningsrådet, Regionale forskningsfond (RFF) eller EU siste 5 år?

Kryss av:

Ja	
Nei	x

Hvis ja; utdyp nærmere:

DEL 2 – ØVRIGE OPPLYSNINGER (skal fylles ut av alle søkere)

Til bedrifter: Del 2 og Del 3 slettes før prosjektbeskrivelsen lastes opp i elektronisk søknad til Forskningsrådet. Egnerklæringskjema lastes opp som eget vedlegg.

Prosjektperiode:			
Fra dato:	1. mai 2021	Til dato:	1. mai 2022
Konsekvens dersom prosjektet ikke får støtte (kryss av):			
Vil ikke bli gjennomført:	☒		
Vil bli gjennomført, men i mindre omfang:	☐		
Vil bli gjennomført som planlagt:	☐		
Budsjett- og finansieringsplan:			
Kostnadsplan (i 1000 kr)	År 1	År 2	
Personal og indirekte kostnader	120 000		
Innkjøp av FoU tjenester (FoU-miljø)	270 000		
Utstyr	Ikke aktuelt for denne utlysningen.		
Andre driftskostnader*	10 000		
Totalsum	400 000		
<i>*Andre driftskostnader skal ikke utgjøre mer enn 10 % av tilskuddet fra DistriktForsk.</i>			
Spesifikasjon:			
Personal = kr 120 000 i arbeidstimer utbetalt som lønn			
FoU tjeneste = kr 270 000 (ca. 400 arbeidstimer á ca. kr 700,-)			
Andre driftskostnader = reiseutgifter			
Spesifiser timesats, antall timer og beløp for hver partner.			
Finansieringsplan (i 1000 kr)	År 1	År 2	
Egenfinansiering*	120 000		
Offentlig finansiering			
Privat finansiering			
DistriktForsk Trøndelag	280 000		
Totalsum	400 000		
<i>*Egenfinansiering kan være både timer (utbetalt lønn) eller kontanter. Timesatser beregnes med utgangspunkt i innberettet årslønn, maksimalt 1,2 %. Timesatsene kan ikke overstige kr. 1.100, -.</i>			
Spesifikasjon:			
Egenfinansiering Museet Midt = arbeidstimer utbetalt som lønn			
Støttekategori: Bagatellmessig støtte.			

